

Informatieblad

Het Kareljaar

Uitgever:

Priesterbroederschap St. Pius X

Redactie:

Eerwaarde B. Wailliez

Christus Koning Priorij

Eendrachtstraat 37

1050 Brussel

Telefoon +32 (0)2 550 00 20

E-mail district@stpius.nl

Giften ter ondersteuning

Uw giften ter ondersteuning van ons werk zijn zeer welkom: ze vormen de enige financiële steun voor het apostolaat van de Priesterbroederschap St. Pius X.

Gebruik daarvoor a.u.b. de hierbij ingesloten acceptgirokaart of overschrijvingsformulier.

Voor Nederland:

Bankrekening:

IBAN NL11 INGB 0003 9907 90

BIC INGBNL2A

t.n.v.

Stichting St. Jozef

Heuvel 23

5674 RR Nuenen

Voor België:

Bankrekening:

IBAN BE20 0016 9750 5656

BIC GEBABEBB

t.n.v.

Sint Pius XVZW

Eendrachtstraat 37

1050 Brussel

U vindt ons ook op internet:

www.stpiusx.nlwww.stpiusx.be

Nederland

Gerwen: St. Clemenskerk

Priorij St. Clemens

Heuvel 23

5674 RR Nuenen

Telefoon +31 (0)40 283 45 05

H. Mis

- Zon- en feestdagen 10.30 uur
- Maandag op afkondiging
- Dinsdag, donderdag 18.30 uur
- Woensdag, vrijdag 7.15 uur
- 1e vrijdag v.d. maand 18.30 uur
- Zaterdag 8.30 uur

Leiden

Kapel O.L.V. van de Rozenkrans

Sumatrastraat 197

2315 BD Leiden

Telefoon +31 (0)40 283 45 05

H. Mis

- Zon- en feestdagen 10.30 uur
- Vrijdag 19.00 uur
- Zaterdag 9.00 uur

Kerkrade (duitstalig)

Kerk v. St. Maria zu den Engeln

Pannesheiderstraat 71

6462 EB Bleijerheide/Kerkrade

Telefoon +31 (0)45 545 33 66

H. Mis

- Zon- en feestdagen 9.30 uur

België

Antwerpen

Priorij van het Allerheiligste Sacrament

Hemelstraat 21-23

2018 Antwerpen

Telefoon +32 (0)3 229 01 80

Fax +32 (0)3 229 01 89

H. Mis:

- Zon- en feestdagen 7.30 uur
- 10.00 uur
- Maandag, dinsdag 7.00 uur
- Woensdag, donderdag 8.30 uur
- Vrijdag 18.30 uur

Gent

Sint-Amanduskapel

Kortrijksesteenweg 139

9000 Gent

Telefoon +32 (0)3 229 01 80

H. Mis

- Zon- en feestdagen 10.00 uur

Brussel

Christus Koning Priorij

Eendrachtstraat 37

1050 Brussel

Telefoon +32 (0)2 550 00 20

Fax +32 (0)2 550 00 29

H. Mis

- Zon- en feestdagen: 18.30 uur
- Door de week 7.15 uur

St. Jozefkerk

Frère - Orban Square

1040 Brussel

Telefoon +32 (0)474 860 755

H. Mis

- Zon- en feestdagen 8.00 uur
- 10.00 uur
- Door de week 18.00 uur

Namen

Saint-Aubain Kapel

Rue Delvaux 8

5000 Namur

Telefoon +32 (0)2 550 00 22

H. Mis

- Zon- en feetsdagen 10.30 uur
- Vrijdag 19.00 uur
- Zaterdag 10.00 uur

Quiévrain

Carmel du Sacré Coeur

16, rue des Wagnons

7380 Quiévrain

Telefoon (Carmel) +32 (0)65 45 79 22

(Aalmoezenier) +32 (0)65 45 81 65

H. Mis

- Zon- en feestdagen 7.45 uur
- 10.15 uur
- Door de week 8.00 uur

Steffeshausen (duitstalig)

Herz-Jesu-Kirche

Steffeshausen 5

4790 Burg Reuland

Telefoon +49 (0)80 42 03 16

H. Mis

- Zon- en feestdagen 9.00 uur

Luxemburg

Livange

Hotel Ibis

Rue de Turi

2278 Livange

Telefoon +352 (0)6 21 35 68 52

H. Mis

- Zon- en feestdagen 17.30 uur

E.H. Benoît Wailliez

“Met de hulp van de genade,” schreef Karel de Grote aan paus Leo III, “behoren wij de Heilige Kerk van Christus buiten met de wapens en op alle plaatsen tegen de aanvallen van heidenen en de vernielingen van ongelovigen te verdedigen en, binnen, haar te versterken door de kennis van het katholieke geloof”.

Als goed christelijk keizer was Karel de Grote zich bewust van zijn plicht om bijstand te verlenen aan de Kerk. Zijn biografieën tonen ons dat hij dit politieke programma in praktijk bracht door de christenheid te beschermen tegen aanvallen en dwalingen, en door de, vooral liturgische, instructie van de gelovigen aan te moedigen.

Door de uitdrukking “met de wapens” terzijde te stellen – die eigenlijk valt onder de civiele macht – geldt deze definitie uitstekend voor op de missie van de katholieke Kerk. Met de hulp van de genade komt het immers de herders van de Kerk toe, de kudde tegen de vijanden van het geloof te verdedigen (atheïstische, ketterse materialisten, enz.), en aan de zielen het eeuwig leven te geven, dat bestaat in “de ware God kennen en Hem die Hij heeft gezonden, Jezus Christus” (Joh. 17, 3).

De katholieke Kerk, die, zoals haar naam aangeeft, over heel de wereld is verbreed, “op alle plaatsen”, zorgt voor de zielen die aan haar zijn toevertrouwd, en streeft ernaar dat alle onwetenden en verdwaalden in de schoot van Christus binnengaan. Hier in Europa, zetten de priesters van de Priesterbroederschap – die een werk van de Kerk is – zich in voor de zielen, in een paraprochiële bediening. De priesters begeleiden u van de wieg tot het graf, dierbare gelovigen. En wat een vreugde voor allen bij een doopsel van een kind of van een volwassene! Dat is weer een ziel die is vrijgekocht door het bloed van Christus.

Deze zorg van de Kerk toont zich ook, en ongetwijfeld op een meer spectaculaire manier, in de missielanden. Daar zetten de medebroeders zich, allen vervuld van de missionaire ijver en van de spontaniteit van de grote Sint Paulus, onophoudelijk in voor het heil van de zielen. Zij verdedigen hen tegen de verwoestende wolven die de protestantse sekten zijn, door de apologetica. En zij “sterken hen door de kennis van het katholieke geloof”, dat wil zeggen door de klassieke catechismus. Dit missieapostolaat van de Priesterbroederschap is een mooie manifestatie van de vruchtbaarheid van de Kerk. En het is een troost en een aanmoediging voor allen. We hebben dat vandaag wel nodig.

Nu de situatie in de wereld en in de Kerk zich dagelijks verergert, zou de verlokking groot kunnen zijn om in een bunker te vluchten om het einde van de wereld af te wachten. (Dat was al de bekoring van de Tessalonicenzen, die de apostel Paulus aan de kaak stelde). Ook een steriele kritiek is een mogelijkheid en vervolgens om met de armen over elkaar af te wachten tot de volmaaktheid uit de hemel komt vallen. Maar dat alles is niet christelijk.

We moeten ons enthousiast laten maken door het mooie missionaire werk van de Priesterbroederschap en ons best doen, ieder op zijn plaats, en geheel verenigd in de strijd voor het geloof, om de zielen in de armen van Christus te drukken “die wil dat allen zalig worden en tot de kennis van de waarheid komen” (I Tim. 2, 4).

Kareljaar 2014 in Aken

Karel de Grote was één van de vooraanstaande figuren van de Christenheid. Zijn visie en zijn handelen als grondvester van het rijk werken tot vandaag door. Voor het West-Europese idee in de 20ste eeuw was hij een historisch voorbeeld en een zeer indrukwekkend symbool. Bij gelegenheid van het 1200ste sterfjaar van Karel de Grote, die op 28 januari 814 stierf, worden er in Aken honderdduizenden bezoekers verwacht.

In de stad op het drielandenpunt (Nederland, België en Duitsland) wordt zijn graf vereerd. In de door hem opgerichte "Pfalzkapelle", die tegenwoordig de kathedraal van een bisdom is, wilde de keizer begraven worden.

Keizer Frederik I Barbarossa (+1190) zorgde 350 jaar later voor de – niet onomstreden – zaligspreking van Karel de Grote. In samenhang hiermee werd het gebeente van Karel in de in het jaar 1215 voltooide Karelschrijn gelegd. Deze staat nu midden in de gotische koorhal.

De aan de Moeder Gods toegewijde dom, die met recht als de "Wieg van Europa" aangeduid wordt, blijft met zijn markante ronde vorm vier eeuwen lang de hoogste gewelfde binnenruimte ten noorden van de Alpen.

Sinds 936 worden er in Aken op de Karolingische troon meer dan dertig koningen gekroond. Napoleon staat nog diep getroffen voor dit symbool van duizendjarige christelijke keizerlijke grootheid. Met Aken is ook het begrip van de "Karolingische renaissance" verbonden en van de triomftocht van het benedictijns monnikenwezen (door het modelklooster van het rijk Kornelimünster). Grote relikwieën vinden hier hun plaats voor verering en trekken eeuwenlang massa's pelgrims – zoals Rome, Santiago de Compostela en Jeruzalem.

Sinds 1349 worden in Aken elke zeven jaar de grote "Heiltümer" (relikwieën) tentoongesteld: de windsels en de lendenhoek van Christus, het kleed van de Moeder Gods en het doek van de onthoofding van Johannes de Doper.

Ook in 2014 is er weer een "Heiligdomsbedevaart" in Aken, van 20 tot 29 juni.

Van 14 tot 21 september worden dan in de nabijgelegen Kornelimünster de relikwieën die zich daar bevinden, tentoongesteld. Het doek dat Jezus zich voorbond als schort, toen Hij bij het Laatste Avondmaal de voeten van de leerlingen waste; het grafdoek, dat werd gebruikt bij de graflegging van Christus, en het zweetdoek, dat volgens joods gebruik het hoofd van Jezus in het graf omhulde.

Een driedelige tentoonstelling over de belangrijke heerser van de Franken onder de "volkeren verbindende" titel "Karl Charlemagne der Große" biedt een algemeen programma voor de herdenking.

De grote tentoonstelling in de kroningszaal van het raadhuis van Aken belicht de ontwikkeling van Karel van koning van de Franken tot keizer van het Roomse Rijk (20 juni tot 21 september). Voor de tweede tentoonstelling "Karels Kunst" in het *Centre Charlemagne* zal men 33 belangrijke kunstwerken uit de Karolingische tijd naar Aken kunnen halen, in bruikleen gegeven door Europese musea – waaronder het Vaticaanse museum (20 juni tot 21 september). Voor de derde tentoonstelling "Verloren schatten" zullen delen van de oorspronkelijke domschatten bijeengebracht worden, die tot in de 14de eeuw "verloren gingen". Ze zullen samen met de in Aken aanwezige domschat getoond worden (20 juni tot 18 oktober).

Op 26 januari wordt in Aken het "Karelfest" gevierd. In de traditionele liturgie heeft de Mis daar een eigen sequentia met de titel "Urbs Aquensis". Zij herinnert aan de eigenlijke roem en de betekenis van de verering van Karel:

"Aken, keizerstad, gij verheven oude stad, kroon en eer, koninklijk hof vol glans en roem!

Zing liederen voor de Hemelkoning, feestvreugde vervult weer het heiligdom van Karel de Grote! Feestklanken, feestgezangen uit de blij gestemde menigte, in een volle harmonie. Hand en hart verheven tot God, om Hem te prijzen, Hem te loven, klinkt zoete melodie. En van de roemrijke daden van de koning, van de rijkste oogsten van zijn leven, roemt nu feestgezing.

Gij vorsten en alle volkeren, looft hem met jubelklanken, juicht vrolijk in gelijke gezang. Wel nooit trok een landgenoot wijzer, betere vrucht dan deze keizer uit de akker woest en wild.

Daar hij heidenvolk bekeerde, heidense tempels overal in het rond verwoestte, en het beeld van de afgoden vernielde. Trotse willekeur van vorsten dwingend, en voor heilige leen strijdend, heeft hij Christus overwinning verschaft. Als altijd strenge uitvoerder van het recht, en milde beschermer vol barmhartigheid, beoefent hij de kracht van zijn ambt. ..."

Portret van Karel de Grote

Karel was dik, robuust en van een hoge gestalte, maar goed geproportioneerd, en niet meer dan zeven maal de lengte van zijn voet.

Eginhard¹

Hij had een rond hoofd, grote en levendige ogen, een beetje lange neus, mooi haar, een open en blij gezicht, en of hij nu zat of stond, heel zijn persoon dwong respect af en ademde waardigheid, hoewel hij een dikke en korte nek had en een vooruitstekende buik, verborg de verhouding van de rest van zijn ledematen deze tekortkomingen, hij liep met een stevige pas, alle bewegingen van zijn lichaam gaven iets mannelijks weer; zijn stem, hoewel doordringend, leek te schrill en zwak voor zijn lichaam. Hij genoot van een gezondheid die altijd goed was tot aan de vier laatste jaren die aan zijn dood voorafgingen; toen werd hij vaak gekweld door koorts, en liep uiteindelijk mank. In die tijd van lijden liet hij zich liever leiden door zijn ideeën dan door de raad van de artsen, die hij bijna onuitstaanbaar was gaan vinden, omdat zij hem het geroosterde vlees hadden verboden, waarmee hij zich gewoonlijk voedde, en hem gekookt voedsel hadden voorgeschreven.

Hij wijdde zich ijverig aan brug oefeningen van de jacht; dat was bij hem een familiepassie, want wij zouden op de hele aarde nauwelijks een volk kunnen vinden, dat daarin de Franken evenaarde. Ook hield hij veel van baden met natuurlijk warm water, en hij ging vaak zwemmen, waarin hij zo goed was dat niemand hem kon overtreffen. Vanwege deze smaak bouwde hij in Aix-la-Chapelle een paleis waarin hij de laatste jaren van zijn leven tot aan zijn dood voortdurend leefde; het waren overigens niet alleen zijn zoons, maar dikwijls ook de groten van zijn hof, zijn vrienden en de soldaten die belast waren met zijn persoonlijke lijfwacht, die hij uitnodigde om het vermaak van het bad met hem te delen, ook namen soms tot honderd personen en meer gezamenlijk een bad.

Het gewone kostuum van de koning was dat van zijn voorvaderen, het kleet van de Franken, hij droeg een hemd op zijn huid en een linnen kousenbroek; daarover een tuniek, aangesnoerd met een ceintuur van zijde en sokken, bandjes rondom zijn benen, sandalen aan zijn voeten, en 's winters beschermde een wambuis van ottervel zijn borst en zijn schouders tegen de kou. Hij was altijd gekleed in een blauwe krijgsmantel en droeg een zwaard waarvan het gevest en de draagriem van goud of zilver waren; soms droeg hij er een die versierd was met edelstenen, maar dat was alleen op dagen van zeer grote feesten, of wanneer hij audiëntie gaf aan de ambassadeurs van andere naties. Hij minachtte vreemde kledij, hoe rijk die ook was, en hij duldde niet dat hij bij kleden geholpen werd. Slechts twee keer in de dagen die hij doorbracht in Rome, stemde hij erin toe de lange tuniek, de chlamys en de Romeinse schoen te dragen, eerst op verzoek van paus Adrianus, daarna op aandringen van Leo, opvolger van deze paus. Bij de grote plechtigheden toonde hij zich met een goudgeborduurd wambuis, sandalen versierd met edelstenen, een mantel vastgemaakt met een gouden gesp, en

een diadeem die schitterde van goud en stenen, maar de rest van de tijd verschilden zijn klederen weinig van die van de gewone mensen.

Sober in eten en drinken, was hij dat nog meer in het drinken; de dronkenschap hatend in welke man dan ook, had hij er vooral een afschuw van voor zichzelf en de zijnen. Maar van voedsel kon hij niet zo goed van afblijven en hij beklagde zich dikwijls dat de vasten hem slecht beviel. Heel zelden gaf hij grote maaltijden, als hij het deed, was dat bij hoogfeesten, maar dan nodigde hij heel veel personen uit. Bij zijn dagelijkse maaltijd werden nooit meer dan vier gerechten opgediend buiten het gebrad dat de jagers meebrachten aan het spit, en waarvan hij liever at dan van alle andere spijzen. Tijdens deze maaltijd liet hij zich vertellen of voorlezen, en bij voorkeur de geschiedenissen en kronieken van verleden tijden. De werken van Sint Augustinus, en speciaal die welke als titel had: Over de Stad Gods, bevielen hem ook goed. Hij was zo terughoudend in het gebruik van wijn en iedere soort drank, dat hij nauwelijks meer dan drie keer dronk tijdens heel de maaltijd (...).

Begaafd met een vloeiende en sterke welsprekendheid, sprak hij zich uit met een grote zelfverzekerdheid over alle soorten onderwerpen. Hij beperkte zich niet tot alleen maar zijn moedertaal, maar hij gaf veel zorg aan de studie van vreemde talen. Hij leerde zo goed Latijn, dat hij kende als van zijn eigen taal; het Grieks begreep en verstond hij beter dan dat hij het sprak. (...) Hij probeerde zelfs te schrijven, en had gewoonlijk op zijn nachtkastje schrijfplankjes en voorbeelden om zich te oefenen in de lettervormen, als hij enkele vrije ogenblikken vond; maar hij slaagde weinig in deze schrijfkunst die hij te laat begonnen was en op een weinig passende leeftijd.

In zijn jongste jeugd opgevoed in de christelijke godsdienst, eerde deze monarch haar steeds met een voorbeeldige en heilige vroomheid (...).

1. Uittreksels van de beroemde "Vita Caroli – Leven van Karel de Grote".

Karel de Grote en de Schola Palatina

Karel de Grote, "Pater Europae" – "Vader van Europa", zoals hij al bij leven genoemd werd, stamt uit het Frankische vorstengeslacht van de Karolingers en komt op 2 april 748 als zoon van koning Pepijn de Jongere en kleinzoon van de hofmeester Karel Martel ter wereld. De plaats van zijn geboorte is onbekend, toch spreken enkele aanwijzingen voor Herstal in de omgeving van Luik. In het jaar 768 neemt hij met zijn broer Karloman de heerschappij in Frankrijk over. Na de dood van Karloman in 771 wordt hij alleenheerser over het Frankische rijk en zorgt daar onvermoeibaar voor de op- en uitbouw van de Kerk. De grenzen van dit rijk strekken zich uit van Spanje tot over de Elbe en tot in Hongarije, van de Noordzee tot de kust van Frankrijk aan de Middellandse Zee, door Noord Italië tot de poorten van Rome. Op het kerstfeest van 800 wordt Karel de Grote door paus Leo III (795 – 816) tot keizer gekroond. Hij sterft op 28 januari 814 in zijn lievelingsplaats Aken en wordt daar nog op dezelfde dag in door hem opgerichte Mariakerk (Pfalzkapel, Münster; tegenwoordig dom / kathedraal te Aken) bijgezet, die als kroningskerk van de Duitse koningen in de Middeleeuwen en als bedevaartskerk van de heiligdomsvaart van Aken ("Aachenfahrt") grote beroemdheid krijgt.

Copyright de www.karolus2014.de / Dr. Michael Tunger

Karel de Grote en Alcuïnus (van 730 – 804) staan aan het begin van de koorschool en de koortraditie aan de Pfalzkapel van Aken. Alcuïnus wordt in het jaar 730 als zoon van een adellijke familie in Northumbria geboren. Hij is leerling van de ver buiten de Britse eilanden bekende dom- en kloosterschool in York en later van haar leider. Karel de Grote ontmoet de diaken Alcuïnus – hij geldt als de geleerdste man van zijn tijd – in het jaar 781 in Parma, waar hij hem vraagt, als leider van de "Schola Palatina" naar Aken te komen. In 782 neemt Alcuïnus dit ambt over en wordt de invloedrijkste raadsman van Karel de Grote en leraar van de elite van het rijk van de Franken. Hij sterft als abt van de St. Martinus in Tours, vermoedelijk in het jaar 804.

Van het begin af aan worden aan de "Schola Palatina" van Aken buiten het Trivium (grammatica, retorica en dialectiek) en het Quadrivium (muziek, meetkunde, geometrie en astronomie) op belangrijke wijze de kunst van de liturgische gezangen en de "Ars musica" als wezenlijk deel van de geleerde vorming onderwezen. Koning Pepijn de Jongere schrijft al in het jaar 754 de invoering van de Romeinse liturgie in het Frankische rijk voor. Het ligt voor de hand dat Karel de Grote, aan wie de vernieuwing van het Roomse Rijk tot christelijke geaardheid zozeer ter harte gaat, zich helemaal voor de Romeinse liturgie inzet. Zijn politieke idee over de duurzame "eenheid van het christelijk rijk" berust op de eenheid van de godsdienst ("Admonitio generalis"), het bedrijfsleven ("Capitulare de villis"), het schrift ("Karolingische Minuskel") en het geld ("Karolingischer Denarius"), vooral echter op de eenheid van de liturgie en van haar muziek. Van paus Adrianus I (772 – 795) vraagt Karel de Grote geoefende zangers, die uit Rome een antifonarium met het Gregoriaans koraal naar het rijk van de Franken brengen. Het Gregoriaanse koraal, genoemd naar de heilige paus Gregorius de Grote (596 – 604), is het eenstemmige liturgische gezang van de rooms-katholieke Kerk. Het doel van Karel de Grote is om een uniform gezang te scheppen en in stand te

houden naar het voorbeeld van Rome. Zo komt de Frank gelovige in de door de "Schola Palatina" gedragen liturgie van de Pfalzkapel van Aken de muziek van de Romeins-hellenistische cultuurkring tegen, die hier met Germaanse tradities versmolten en tot uitgangspunt van de Europese muziekcultuur wordt. Ondanks het dagelijkse politieke werk is Karel de Grote dikwijls in zijn zangschool aanwezig, steunt de leraren met zijn gezag en neemt ook deel aan het plechtig gezongen officie in de Pfalzkapel. Zijn biograaf Einhard (rond 770 – 840) meldt: "Hij besteedde de grootste opmerkzaamheid aan de verbetering van het liturgische lezen en van het psalmgezang: hij was zelf in beide goed doorkneed, hoewel hij in het openbaar nooit voorlas en slechts zacht meezong in het koor." (Vita Karoli Magni 26).

Onder Karel de Grote wordt Aken tot middelpunt van de "Karolingische Renaissance". Zonder de kring van deze geleerden en kunstenaars, die hij in zijn hofschool, de "Schola Palatina", om zich heen verzamelt, is de opbloei van West-Europa niet voorstelbaar. Hier ligt de geestelijke bron van een cultuur, die uit een synthese van antieke traditie en de boodschap van het christendom bestaat en beslissend is geweest voor een duurzaam overleven van Europa. Op het in 1215 voltooid Karel-schrijn, waarin het gebeente van de keizer in de Dom te Aken rust, staat het vers dat werk en werking van Karel de Grote kort en krachtig samenvat: "Voor de Kerk van Christus was gij licht en edelsteen, Karel, gij bloem onder de koningen, gij sieraad van de hele wereld, gij scheidsrechter van de wetten."

De eredienst van de H. Karel de Grote

Als onder keizer Frederik Barbarossa (van 1122 - 1190) het rijk in het "Sacrum Imperium" verandert, ligt het voor de hand, de grondlegger van dit rijk, Karel de Grote, tot heilige te verheffen. Deze heiligverklaring heeft plaats op 29 december 1165, op initiatief van Frederik Barbarossa, door de aartsbisschop van Keulen Rainald von Dassel (1114/20 – 1167) evenals bisschop Alexander van Luik (gest. 1167) in aanwezigheid van de keizer en zijn gemalin Beatrix bij een hofdag in Aken. Tegenpaus Paschalis III (1164 – 1168) keurt deze heiligverklaring goed. In het jaar daarop krijgt Aken door Frederik Barbarossa stadsrechten en talrijke privilegiën, zonder welke deze stad nooit dat geworden was, waartoe zij zich in voortdurende groei ontwikkelt. Karel de Grote is sinds zijn heiligverklaring naast de Moeder Gods de tweede patroon van de Mariakerk van Aken en ook patroon van de stad Aken.

Copyright de www.karolus2014.de / Dr. Michael Tunger

Een heilige, wiens leven smetteloos is, zal het zeker niet geven: koning David als echtbreker en moordenaar wordt toch stamvader van Jezus, de kerkvervolger Paulus wordt de apostel van de volkeren, de crimineel en levensgenieter Augustinus wordt bisschop en kerkleeraar. Wanneer Karel de Grote hierin, wat hem te verwijten valt, een kind van zijn tijd is, dan staat daar tegenover zijn hogere persoonlijke inzet voor de verkondiging van het Evangelie, de uitbreiding van het christendom, de opbouw van de Kerk en vooral zijn diepe vroomheid. Hij roept geleerden en raadgevers in zijn nabijheid, die met geloof en verstand volkeren samenbrengen, wetenschap en kunst bevorderen en verbreiden, een rechtvaardige wetgeving ontwikkelen en evenals hij zelf in buitengewone mate de armenzorg beoefenen. Zijn grote zorg gaat uit naar een openbaar christelijk leven, zoals het bij politiek verantwoordelijken eerder, later en tegenwoordig slechts zelden te vinden is.

De Apostolische nuntius in Duitsland, aartsbisschop dr. Jean-Claude Périsset, verklaart op het Karelfest 2013 in de keizersdom in Frankfurt am Main, "dat we in Karel de Grote een gelovige kunnen zien, die zijn geloof oprecht in zijn politieke ambt heeft opgenomen, ofschoon hij wist dat hij een zondig mens was. Wat Karel de Grote gedaan heeft voor zijn volk, voor het rijk en voor Europa, is voor ons aansporing en voorbeeld voor onze tegenwoordige verantwoording, aan niets de voorkeur te geven boven Christus" (Regula Benedicti 72, 4).

Sinds 1176 wordt de plaatselijke verering van Karel de Grote door de Kerk toegestaan, evenwel is zijn feest op zijn sterfdag, op 28 januari, niet aangegeven in het "Martyrologium Romanum", in de Romeinse heiligenkalender. De door de eeuwen tot vandaag gebleven verering van de grote keizer brengt Rome tot het voortdurend toelaten van het Karelfest. De feesten ter verering van Karel de Grote zijn in grote delen van Duitsland – vooral in Aken, Osnabrück en Frankfurt am Main -, maar ook veelvuldig in Frankrijk, Italië en Spanje verbreid. Toch zijn zij op de eerste plaats karakteristieke Akense feesten: "In Navitate sanctissimi Karoli" (28 januari); "In Octava sanctissimi Karoli" (4 februari); "In Translatione sanctissimi Karoli" (27 juli). 27 Juli is de dag van de plechtige voltooiing van de Karelschrijn in het jaar 1215. Paus Benedictus XIV (1740 – 1758) erkent

de Karelfesten voor enkele plaatsen. In de liturgische kalender van Keulen worden ze van 1828 tot 1857 als eigen feesten voor Aken aangegeven. Met de heropricting van het bisdom Aken in 1930 worden ze opnieuw ingevoerd, de viering van de "Translatio" is vanaf 1932 geschrapt. Het octaaf op 4 februari wordt nog tot 1955 gehouden. In de huidige postconcliaire liturgische kalender van het bisdom Aken wordt 28 januari voor de stad als "hoogfeest" van de H. Karel de Grote aangegeven. Het Karelfest is het eigenlijke feest van de stad Aken, die daarmee haar schutspatroon aanroept en aan hem herinnert. Als politiek, religieus, cultureel en artistiek middelpunt in het christelijk rijk van Karel de Grote bewaart Aken met toegewijde trouw de onvergankelijke erfenis van de Karolingische hofkerk. Met deze kerk is sinds eeuwen de traditie van het kunstzinnig liturgisch zingen verbonden.

Het Karelofficie "Regali natus", de Karelmis "In virtute tua" alsook de beroemde Karelsequentia van Aken "Urbs Aquensis, urbs regalis" vormen de kern van de Karelliturgie. In al deze teksten wordt Karel de Grote geprezen als "sterke strijder van Christus", als verkondiger van het geloof, grondlegger en behoeder van het recht, een heerser, die de christelijke deugden weet te beleven. Zijn liturgische verering vormt het geestelijk verbindend element van het middeleeuwse rijk.

Jezus Christus, middelpunt van de Geschiedenis¹

Wat is de werkelijke betekenis van de geschiedenis? Is er zelfs een betekenis van de geschiedenis? De geschiedenis is helemaal geordend op één persoon, die het middelpunt van de geschiedenis is, en die Onze Heer Jezus Christus is.

Mgr. Marcel Lefebvre

Zoals de H. Paulus openbaart: "In Hem is alles geschapen, wat in de hemel is en op de aarde, de zichtbare en onzichtbare dingen, Tronen, Heerschappijen, Overheden en Machten. Alles is geschapen door Hem en voor Hem; Hij is vóór alles en alles bestaat in Hem. Hij is het Hoofd van het Lichaam, de Kerk; Hij is het begin (...) opdat Hij in alles de eerste zou zijn. Want God heeft gewild dat heel de volheid in Hem woont; Hij heeft door Hem alle dingen met Zich willen verzoenen, alles wat op aarde is en wat in de hemel is, door de vrede te brengen door het Bloed van het Kruis" (Col. 1, 16 – 21).

De geschiedenis heeft maar één wet: "Hij moet koning zijn" (I. Cor. 15,25). Als Hij heerst, heersen er ook ware vooruitgang en welzijn, meer geestelijk dan stoffelijk! Als Hij niet heerst, komt er verval en aftakeling. Dan komen er alle mogelijke vormen van slavernij. Dan komt het rijk van de duivel. Ook dat belooft de H. Schrift: "Het volk en het koninkrijk die u niet dienen, zullen te gronde gaan. Die volkeren zullen geheel en al worden verdelgd" (Is.60,12). (...) Het antwoord op de vraag: hoe verloopt de geschiedenis, is dus: de geschiedenis heeft helemaal geen verloop, helemaal geen immanente koers. Er is geen geschiedenisverloop, er is een geschiedenislot, een transcendent doel, namelijk "alles samenvatten in Christus". Het gaat om de onderwerping van heel de tijdelijke orde aan Zijn verlossingswerk, het gaat om de invloed van de strijdende Kerk op de stad van de wereld, een invloed die het eeuwig rijk van de zegepalende Kerk in de hemel voorbereidt. Bijgevolg (het geloof bevestigt het ons en de feiten tonen het aan) heeft de geschiedenis als eerste aantrekkingspool de Menswording, het Kruis, het Pinksterwonder. Ze heeft haar volle ontplooiing gekend in de katholieke staat, zoals het rijk van Karel de Grote of de republiek van Garcia Moreno, en ze zal voltooid zijn, ze zal haar eindpool bereiken, als het aantal uitverkorenen is bereikt na de tijd van de grote afval (II Tes.2,3). Beleven we die nu al niet?

Een liberale opwerping tegen de katholieke staat

Uit het voorgaande zult u wel begrepen hebben dat de geschiedenis geen immanente wet van vooruitgang van de menselijke vrijheid kent en evenmin een immanente wet van emancipatie van de aardse stad ten opzichte van Onze Heer Jezus Christus.

Maar, zeggen de liberalen zoals prins Albert de Broglie in zijn boek "L'Eglise et l'Empire Romain au IVe siècle" (De Kerk en het Romeinse Rijk in de 4e eeuw), het door u geprezen stelsel van eenheid tussen Kerk en staat bij de christelijke, Romeinse of Germaanse staatshoofden, heeft altijd geleid tot onderwerping van de Kerk aan de staat en tot knellende afhankelijkheid van de geestelijke macht van de wereldlijke. Het verbond van troon en altaar is volgens de schrijver nooit "Van lange duur, oprecht en doeltreffend geweest". Er is dus niets beter dan de vrijheid en de onderlin-ge onafhankelijkheid van de twee machten.

Ik laat aan kardinaal Pie de zorg over om op die liberale beschuldigingen te antwoorden. Hij noemt de gewaagde beweringen zonder aarzelen "banaal en revolutionair".

Hij zegt: "Al mogen allerlei vorsten, pas aan de macht en maar al te zeer geneigd om de absolutistische houding van heidense alleenheersers aan te nemen, de hun opgedragen beschermende taak vanaf het begin in dwingelandij veranderd hebben - al mogen ze (gewoonlijk ten gunste van de ketterij en op verzoek van ketterse bisschop-pen) onchristelijk hard opgetreden zijn, er zijn in de Kerk altijd mannen van geloof en hart geweest zoals Hilarius, Martinus, Athanasius en Ambrosius om hen te herinneren aan de geest van christelijke zachtmoedigheid die het "apostolaat" van het zwaard verwerpt, en om hun te verklaaren dat godsdienstige overtuiging nooit met geweld kan worden opgelegd. Die mannen waren er verder om welsprekend te verkondigen dat het christendom, dat zich ondanks de vervolging van de vorsten had uitgebreid, het best zonder hun gunst kon stellen en zich aan geen enkele tirannie behoefde te onderwerpen. Wij kennen al de woorden van die edele verdedigers van geloof en vrijheid van de Kerk, hun moeder, en hebben die zorgvuldig overwogen.

Al protesteerden ze tegen buitensporigheden en misbruiken, al keurden ze misplaatste en domme, soms zelfs het beginsel en de regels van de priesterlijke onschendbaarheid aantastende reacties af, nooit heeft een van die katholieke kerkleraren eraan getwijfeld dat het de plicht van de volkeren en hun leiders is om in het openbaar de christelijke waarheid te belijden, hun daden en instellingen daarmee in overeenstemming te brengen en zelfs door preventieve maatregelen of straffen, aangepast aan omstandigheden van tijd en cultuur, een halt toe te roepen aan misbruiken van duidelijk godslasterlijke aard die in de burgerlijke en godsdienstige gemeenschap verwarring en losbandigheid doen ontstaan"².

Lees verder op pagina 13

De missies van Centraal -Amerika

Pater Michel Boniface is wel bekend bij onze lezers. Hij levert ons hier enkele inspirerende bladzijden over de apostolische ijver die uitgedragen is door de priesters van de Broederschap St. Pius X in Centraal – Amerika.

Eerwaarde Michel Boniface¹

In Guatemala

Een pater Franciscan hervindt de Traditie

In 2007 komt een pater Franciscan kloppen aan de deur van de priorij van de stad Guatemala, hoofdstad van het land met dezelfde naam. Hij heeft vier uur gereden. Hij vraagt hulp om de traditionele Mis goed te leren opdragen, omdat paus Benedictus XVI erkend heeft, dat zij nooit opgeheven is en dat iedere priester haar kan opdragen. Sinds die dag heeft deze goede priester, die werkt in een tehuis met 73 gehandicapte kinderen, ons op een doeltreffende manier gesteund. Dankzij hem hebben wij gedurende drie jaar het H. Misoffer kunnen opdragen in de kapel van zijn tehuis, en recollecties kunnen preken voor talrijke personen – tussen de 70 en 120. Verschillende Franciscaanse zusters (van wie hij de aalmoezenier is) en werknemers van het tehuis hebben de vijfdaagse retraites gevolgd in die drie jaar. Beter dan dat: de algemene overste van die Franciscaanse congregatie heeft ons gevraagd, de Oefeningen van de H. Ignatius te preken voor heel de congregatie. 35 Zusters en novicen hebben zo de Oefeningen kunnen volgen, met inbegrip van de algemeen overste die er opgetogen over was. Maar, de laatste retraite die wij voorbereidden om te preken, stierf in de dop, omdat enkele zusters, studentes in de “theologie” (modernistisch), over dat alles niet tevreden waren en twee bisschoppen tussen beide hebben laten komen, om de retraite te verhinderen. Wij zouden hebben willen zien dat ze dezelfde ijver ontplooiden om het geloof te verdedigen tegen de interne ketters en de snel winnende sekten! Zij tonen ijver tegen de ware Traditie van de Kerk, terwijl zij tegen degenen die de ketterijen verspreiden en tegen de apostelen van de sekten “barmhartig en liefdevol zijn”...

Vastbesloten Franciscanessen

Wegens de belemmeringen die aan deze retraites gesteld werden, is er een scheiding ontstaan tussen de zusters. Een jaar later zijn drie geprofeste zusters en vier novicen uit hun congregatie gestapt en hebben hulp gevraagd bij de Priesterbroederschap St. Pius X. Het is hun wens een serieus kloosterleven te leiden. Mgr. Alfonso de Galarreta heeft ze onder zijn hoede genomen en zij blijven hun religieuze leven voortzetten als Franciscanessen van de Traditie. Voor het ogenblik hebben wij hun de naam Franciscanessen van de H. Pius X gegeven. Om hun de gelegenheid te bieden voor hun religieus leven, hebben wij hun een huis geleend dat bestemd is voor het preken van retraites, in de hoop dat zij eens een terrein of een huis kunnen kopen om er hun eigen klooster te vestigen. Drie professen hebben een maand doorgebracht bij de zusters van de Franciscaner minderbroeders (??) van de stad Mexico en ze zijn ook verbleven in het noviciaat van de zusters van de Broederschap in Argentinië. De pater Franciscan blijft hen moreel steunen. Hij heeft op een dag gezegd: “Door terug te keren in de heilige Traditie hebben de zusters de best mogelijke keuze gemaakt.” Het vertrek van deze zusters is gebeurd met veel gezond verstand en geduld. Zij hebben een jaar genomen om na te denken, een jaar dat een echt Calvarië was: vernederingen, minachting en onverschilligheid waren het brood van die zusters, die men “lefebvristes” (?) heeft genoemd, om de eenvoudige reden dat zij gestopt zijn de conciliaire verwarringen te volgen en de nieuwe, duivelse en lege theologie. (...)

In Salvador

De H. Mis, nog altijd een baken

In de jaren 1990 heeft een katholiek, op bezoek in Mexico, kennis gemaakt met de Priesterbroederschap, door bemiddeling van de Franciscanessen die trouw zijn aan de Traditie.

Op voorstel van een zuster heeft hij een retraite gevolgd, en hij heeft een beroep gedaan op de priesters van het district van Mexico, om een kapelletje te bedienen, dat hij in zijn huis had laten inrichten. Na verloop van enige tijd heeft de lokale bisschop een totale oorlog tegen hem aangespannen, door middel van laster. Daarom hebben wij ons moeten vestigen in de hoofdstad San Salvador. Van toen af aan huren wij er een zaal die tot kapel is veranderd. Ongeveer 25 personen nemen er op één zondag per maand deel aan de H. Mis, alsook op de voorafgaande vrijdag en de zaterdag. We zoeken een terrein of een huis om er iets definitiefs te kunnen vestigen.

De waakzame achtervolgende bisschop is nu overleden. In de stad en haar omstreken wemelde het er van allerlei sekten. In deze zelfde agglomeratie helpen twee priesters ons door onze prospectussen en onze catechismussen uit te delen, in een parochie maar ook in een gevangenis, omdat één van de priesters er aalmoezenier is. Hij heeft ons geleerd dat, in dit detentiecentrum, de protestanten proberen plaats te nemen en iedere dag van de week de ruimte te bezetten. Wij hebben, van onze kant, aan de gevangenen meer dan 750 catechismussen en boeken uitgedeeld, en ook honderden prospectussen en rozenkransen. Maar voortaan verzorgt de aalmoezenier zelf dit schriftelijk apostolaat bij de gevangenen. Wij voorzien hem van het noodzakelijke: catechismussen, prospectussen en rozenkransen. We hebben ook verschillende keren de politie bezocht en, één keer, het leger. We hebben lezingen voor hen gehouden en hun boeken verstrekt, catechismussen en prospectussen over de Kerk, de biecht, de H. Mis, enz. Zij zijn er iedere keer enthousiast over wat ze allemaal ontvangen. We hebben vooral te maken met de regionale commandant van politie, die tevens een protestants dominee is. Hij maakt gebruik van zijn werk om volgelingen te rekruteren en er dominees van te maken! Maar de vaste aalmoezenier van de politie is niet actief.

Uitstraling van de processies

Zowel in Salvador als in Guatemala zijn er heel vaak processies: van patroonsfeesten en van de Goede Week. De gelovigen van de Traditie hebben bij die gelegenheden, op die dag, tienduizenden folders over de geloofswaarheden uitgedeeld: de Kerk, de H. Mis, de biecht, de communie, de hel enz. Zo preken we voor de katholieken de ware leer; we werken samen voor de verdediging van het geloof en beschermen de armen, opdat de sekten ze niet vangen met hun drogredenen steunend op de H. Schrift. De katholieken die genoeg hebben van de officiële laksheid in de Kerk, zijn blij onze prospectussen te ontvangen, die duidelijk het katholieke geloof verklaren, tegenover de ketterijen die rondgaan.

Er is een dorp met 15.000 inwoners, waarvan de pastoor vriend van de Traditie is. Hij gebruikt onze *Korte bijbelse en apologetische catechismus* als basisboek in zijn parochie. Dezelfde pastoor heeft vijf folders per persoon uitgedeeld, opdat iedereen ze uitdeelt aan zijn ouders en zijn vrienden. Het is al vaker gebeurd dat wij in zijn parochie preekten en biecht hoorden. Op het ogenblik laten de bisschoppen van Salvador ons met rust.

In Honduras

In dit land heeft een vriend ons, enkele jaren geleden, uitgenodigd om de H. Mis op te dragen in zijn kantoor. De bisschop heeft daarom de politie gestuurd om het huis te verzegelen. Op het ogenblik is de stad vol sekten. Maar de katholieke Traditie is niet afwezig: wij gaan erheen. Er is in dit land een groep jongeren die ons heeft leren kennen door internet. Wij verblijven er dus drie of vier keer per jaar enkele dagen: H. Mis, biecht, lezingen. In de hoofdstad Tegucigalpa heeft ook een leraar contact opgenomen met ons via Internet. Voortaan zullen wij er de H. Mis opdragen, biecht horen en proberen het goede evangelie te preken. Deze leraar heeft een lezing georganiseerd in de militaire academie. Zo hebben we het goede woord gebracht aan ongeveer 300 officieren in opleiding. Tegengesteld: van zijn kant draagt de aalmoezenier wekelijks een "eucharistie" voor hen op en de protestantse dominees gaan er drie keer per week voor hen preken, soms twee uur lang. Om die reden zijn de officieren in opleiding blij met de lezing die wij hebben kunnen verzekeren, op deze plaats, en die als onderwerp had de Kerk, één, heilig, katholiek en apostolisch. Na de lezing hebben we aan iedereen een catechismus uitgedeeld, of een boek van de H. Alfonsus van Liguori, dat leert om goed te biechten. We hopen dit land regelmatig te kunnen bezoeken, dat ook in gevaar is door sekten en, sinds enige tijd, ook door de islam. Op een dag, na een urenlange reis in deze verre landen is de gedachte bij ons opgekomen: "Iedere priester die zijn post verlaat, verlamt direct, ergens in de wereld, de heilzame werking van de Traditie en berooft de zielen onverstandig van de geestelijke bijstand die wij hun zouden kunnen brengen." Want het is vreselijk, in alle dorpen, en alle wijken, talrijke protestantse tempels en zelfs moskeeën te zien. De sekten maken de weg klaar voor de islam. We hebben in Honduras 50.000 prospectussen over de Kerk laten drukken en onze jonge vrienden delen ze uit in het land.

In Costa Rica en in Panama

Sinds enkele jaren hadden we contacten in Costa Rica. En sinds twee jaar heeft een groep jongeren geopteerd voor de traditionele H. Mis. Er zijn daar ongeveer 25 personen die proberen te werken, te studeren. We bezoeken ze van tijd tot tijd vanuit Guatemala. Maar we kunnen er niet regelmatig heen gaan, want de vliegtickets voor het vliegtuig zijn veel te duur.

God zij dank hebben we, sinds een jaar, een priester ontdekt die de traditionele H. Mis opdraagt "van maandag tot maandag", zegt hij. Dat wil zeggen heel de week. Hij heeft ons bekend: "Eerlijk, ik dacht eerst dat Mgr. Marcel Lefebvre de Kerk afbrak, maar tegenwoordig geef ik me er rekenschap van, dat het de sociologen van de Bevrijding zijn die haar afbreken en dat Mgr. Lefebvre haar opbouwt." Hij heeft de boeken *Ils l'ont d ecouronn e* en de biografie *Marcel Lefebvre, une vie*, geschreven door Mgr. Bernard Tissier de Mallerais. Enkele maanden geleden hebben onze districtoverste, pater Mario Trejo, en ook de eerste generale assistent van de Priesterbroederschap, pater Niklaus Pfl uger, deze priester en de groep gelovigen die gehecht is aan de Traditie, bezocht.

Deze priester heeft aan de nieuwe aartsbisschop een kerk gevraagd om er de traditionele H. Mis op te dragen. Het antwoord is geweest: "Die is van voor het concilie". Onze bevriende priester moet dus het H. Misoffer volgens de oeroude ritus opdragen in een kapel, binnen een garage, in afwachting dat de Voorzienigheid ons eens geeft, dat wij kunnen genieten van een echte kapel voor de Traditie. Onze bevriende priester spreekt Frans, want in het verleden was hij broeder van de Christelijke Scholen. Er zijn ongeveer 25 katholieke gelovigen die een meer regelmatige aanwezigheid van de Priesterbroederschap zouden wensen. "Heer, geef ons priesters; Heer, dat de priesters hun post niet verlaten." Een gelovige, die in Panama woont, maakt af en toe de reis van Guatemala om aan de H. Mis te kunnen deelnemen.

In Nicaragua

Over het goede gebruik van de straat

Enkele jaren geleden deelden, in de Verenigde Staten, een man en zijn zoon prospectussen uit. Een jonge man uit Nicaragua komt langs in de straat; de vader biedt hem de folder aan. De voorbijganger, die katholiek is, weigert hem, denkend te maken te hebben met protestantse propaganda. Dan biedt het kind hem een rozenkrans aan. De voorbijganger neemt dus de rozenkrans aan, en het prospectus dat erbij hoort. Onze jonge Nicaraguaan leest het document en gaat naar het aangegeven adres: hij wordt aangetrokken door de H. Mis "in het Latijn" opgedragen in het land. Op dat ogenblik zegt hij tot zichzelf: "Mijn grootmoeder heeft me dikwijls gesproken over de H. Mis in het Latijn." Sindsdien is onze jongeman (op de foto) een toegewijd gelovige, hij is zelfs koster en voorzanger van de kerk. In 2012, profiterend

van een bezoek aan Mexico (in Mexico), heeft hij onze districtoverste gesmeekt, een priester te sturen om zijn geboorteland te bezoeken. Het bezoek heeft plaats gehad, het heeft tien dagen geduurd. We hebben een auto gehuurd, hebben verschillende priesters, bisschoppen en twee kloosters bezocht. Dat heeft enkele vruchten opgeleverd: de grootmoeder en de tantes van onze jonge man maken voortaan deel uit van een gebedsgroep en zijn heel mariaal. Een dame, zus van een bisschop, is ook lid van deze groep, zij heeft voor ons een afspraak gemaakt met haar broer die diocesaan bisschop is. *Deo gratias.*

Een bevriende bisschop

We zijn dus de bisschop van Esteli gaan bezoeken, het bisdom dat het meest getroffen is door de Bevrijdingstheologie en door de communistische pastoors in de jaren 1980, tijdens de sandinistische revolutie. De paus, geschrokken door het verval van de Kerk en het succes van de sekten, heeft een salesianer bisschop benoemd om orde op zaken te stellen, hebben bevriende priesters ons toevertrouwd. Nicaragua is door de bisschoppen in zijn geheel toegewijd aan het Onbevlekt Hart van Maria. De nieuwe bisschop heeft, tegenover de geestelijke en materi le ramp, ook zijn eigen bisdom toegewijd aan het Onbevlekt Hart van Maria, en heeft de vreemde priesters die gekomen waren om de communistische Revolutie te verkondigen, ontslagen. Na ons met veel welwillendheid ontvangen te hebben, heeft hij ons gezegd: "Padre, wij kennen het polemische aspect van Mgr. Lefebvre, spreek ons over zijn positieve aspect." Ongeveer anderhalf uur lang hebben we het leven en het werk van onze stichter geschetst, eerst als missionaris, daarna als bisschop enz..., en als hoofd van de traditionele vleugel tijdens het Tweede Vaticaans Concilie. Ten slotte hebben we de oorsprong en de stichting van de Priesterbroederschap St. Pius X uitgelegd en haar geschiedenis, haar spiritualiteit, haar priesterlijke doelgerichtheid, enz. Alvorens te vertrekken hebben we aan de bisschop gevraagd of we iets voor hem konden doen. Hij antwoordde: "Kom de Geestelijke Oefeningen voor mijn priesters preken,"

We moesten naar een andere stad gaan, om er de H. Mis op te dragen voor religieuzen, maar deze bisschop heeft erop aangedrongen, dat we een klooster gingen bezoeken van Augustijner monniken, dat hij had gesticht. We hebben snel het klooster bezocht en, op het punt van vertrek, is de pater overste uit de stad aangekomen. We hebben hem gegroet en hem voorgesteld, hem later, rustiger, te bezoeken.

Oplettende religieuzen

Vervolgens zijn we naar het klooster van de zusters gegaan. We dragen er de traditionele H. Mis op, in tegenwoordigheid van alle religieuzen, die verrukt zijn. De overste vertrouwt ons toe: "Sommigen van onze jonge zusters baden om eens de traditionele H. Mis te zien..." Hier hebben de religieuzen rozenkransen en plaatjes gevraagd, voor de mensen die hun erom gevraagd hadden, en enkele boeken over het religieuze leven en de spiritualiteit. We hebben hun nu maar een gedeelte kunnen sturen van alles wat zij ons vroegen. Deze zusters zijn ten dele heel traditioneel van geest, zij bidden twee rozenhoedjes per dag, zij hebben roeping, maar hun

priesters zijn modern en houden niet van de Traditie van de Kerk.

Een buitengewone retraite

De volgende dag keren we terug naar het Augustijner klooster. We zullen er de H. Mis opdragen, waar de hele gemeenschap aan deelneemt. Enkele maanden later, tijdens een tweede bezoek, dragen we opnieuw het H. Misoffer op, deze keer gezongen. De bisschop heeft deze monniken opgedragen het Gregoriaans te behouden in het bisdom. Inderdaad zingen zij nu heel goed. Wij hebben hun twee *Liber usualis* verschaft. Tegenwoordig zouden zij er meer willen, omdat zij alle zondagen Gregoriaans zingen.

In 2013 heeft de geestelijke retraite die de bevriende bisschop ons had gevraagd, plaats gehad. Wij hebben ervoor gekozen de Oefeningen van de H. Ignatius te preken, met hun eisen en in totaal vijf dagen. De bisschop had ons gezegd: "De stilte zal het moeilijkst zijn, maar we moeten erin slagen." Hij heeft ons verteld dat in de voorafgaande jaren de priesters van drie bisdommen (ongeveer 90 priesters) bijeen kwamen: het was meer een reünie dan een retraite. Hij heeft dus zijn priesters van deze bijeenkomsten weggehaald, om ze te brengen tot het volgen van een echte retraite. Goddank hebben de paters Mario Trejo (districtoverste) en Michel Boniface de priesterretraite gepreikt, van 2 tot 7 september. Een echte retraite, waaraan hebben deelgenomen de bisschop, 30 priesters en 3 diakens! In het begin was de stilte moeilijk, maar verzeleken met de bijeenkomsten van de voorgaande jaren, is deze retraite een groot succes geweest. Zelfs de ... kooksters hebben zich rekenschap gegeven van het verschil! Zij hebben zich tot taak gesteld dat volgende week uit te leggen aan de bisschop...

Tijdens de retraite is alleen de H. Mis in haar traditionele ritus toegestaan geweest. De bisschop heeft deze gedurende vier dagen opgedragen en de priesters hebben op de tong gecommuniceerd. Alle dagen van de retraite hebben de retraitanten gezamenlijk het officie gebeden: lauden, sext, vespers en complete. Ze hebben ook het rozenhoedje gebeden na de vespers. Verschillende priesters zijn enthousiast geweest over het gezamenlijk gebed en hebben besloten om elke dag het officie te bidden. De jongeren hebben de ernst, de devotie en de ingetogenheid ontdekt waarmee de Mis van altijd wordt opgedragen.

De behandelde onderwerpen zijn aangepast geweest aan de priesters. De meerderheid van de deelnemers had deze Oefeningen nooit gevolgd, die ons plaatsen tegenover God en de eeuwigheid. Als predikanten hebben wij een totale vrijheid van spreken genoten. Priesters hebben ons bedankt, dat we heel openhartig hebben gesproken.

Een predikant heeft bijvoorbeeld tegen een andere gezegd: "We geven ons nu beter rekenschap van de schatten die Mgr. Lefebvre ons heeft nagelaten." Inderdaad heeft de diocesane bisschop, in een van de preken die hij heeft gehouden tijdens de H. Mis, bekend: "Toen ik de priester van de Priesterbroederschap gehoord heb, tijdens zijn eerste bezoek, heb ik tegen mezelf gezegd: 'Deze man brengt een schat, maar die is niet van hem, het is de schat van de Kerk, laat hem voor ons de priesterretraite komen preken.' "

Goddank heeft dezelfde bisschop, bewust van het geestelijk welzijn van de zielen, ons vorig jaar voor acht dagen een seminarist in de priorij gestuurd, om de H. Mis van de Traditie beter te leren kennen. Daarna heeft hij hem opnieuw gestuurd, samen met twee diakens, om een retraite voor de priesterwijding te volgen. We hebben voor hen een achtdaagse retraite gepreikt.

Andere veelbelovende vruchten

1. De bisschop heeft ons gevraagd een dertigdaagse retraite te preken voor verschillende diakens. Maar dat gaat onze middelen te boven. We zullen dus een tiendaagse retraite preken voor de diakens die priester gewijd zullen worden en voor een seminarist die diaken gewijd zal worden. Enkele bevriende priesters zullen er misschien ook aan deelnemen.
2. Een diaken is ons gedurende acht dagen toevertrouwd om de traditionele H. Mis goed te leren. De bisschop wil dat de traditionele H. Mis in de kathedraal zal worden opgedragen vanaf het jaar 2014. We hebben hem een altaarmis van 1957 aangeboden, omdat we geen ander hebben.
3. Vorig jaar heeft onze bevriende bisschop 100.000 folders laten drukken over de Kerk. Hij heeft ze uitgedeeld aan zijn priesters, die ze op hun beurt hebben uitgedeeld aan de gelovigen, die ze vervolgens hebben uitgedeeld aan hun vrienden en kennissen.
4. Monseigneur heeft zijn *imprimatur* en goedkeuring gegeven aan de *Korte katholieke, bijbelse en apologetische catechismus* (vijfde editie) die onze priorij heeft uitgegeven en verstrekt in al 20.000 exemplaren. Hij heeft er 3000 van aangeschaft. Momenteel laat het bisdom 5000 andere catechismussen ter plaatse drukken. Een andere bevriende bisschop is geïnteresseerd in de catechismus; bij ieder bezoek brengen wij voor hem traktaatjes, catechismussen en boeken van de Traditie mee.
5. Het succes van de folders over de Kerk onder de priesters en de gelovigen, en de schrik, verwekt in de protestantse milieus, heeft de bisschop en zijn medewerkers ertoe gebracht 100.000 exemplaren te laten drukken. Ze hebben 50 seminaristen en catechisten gestuurd om ze van deur tot deur te verspreiden en uitleg te geven aan de mensen. Intussen gaven de bisschop en de priesters op de zenders van de radio en de televisie hun mening en aanbevelingen die de betekenis van deze operatie propaganda fidei uitlegden. Vervolgens hebben zij besloten een derde oplage van 100.000 te maken, om ze naar alle parochies te sturen. Zo zullen er in het totaal 300.000 traktaatjes en 8000 catechismussen verspreid worden in het bisdom. Zeker zijn sindsdien de H. Johannes Bosco, de H. Antonius-Maria Claret en de H. Franciscus van Sales heel tevreden, vast te stellen dat wij een beetje hun methode volgen die, in hun tijd, vruchten hebben voortgebracht. Laat ons hopen dat andere bisschoppen deze strategie zullen navolgen: de grond te verbranden voor de protestantse brand uit. Als het vuur niets tegenkomt om te branden, houdt het vanzelf op en dooft uit. Wij noemen deze verspreiding van traktaatjes en catechismussen "de grond verbranden" of wel "de grond nat maken". Op een natte grond komt

het vuur niet gemakkelijk vooruit. De vooruitgang van de sekten is de vrucht van de katholieke liberale laksheid en van de onwetendheid waarin het volk zich bevindt. Deze folders tonen dat de enige legitieme en ware Kerk, de Kerk is die door Christus zelf 2000 jaar geleden gesticht is en dat de protestantse kerken onwettige, valse werken zijn van valse profeten die de Bijbel vervalsen in hun veroordeling (2 Petr. 3, 16; 2 Cor. 11, 13-14, Matt. 7, 15-23, Gal. 1, 8).

6. Goddank hebben wij in vijf jaar een totaal van 2. 235.000 traktaatjes van 13 verschillende soorten laten drukken en verspreiden, in de landen van Centraal Amerika en in het zuiden van Mexico, waar wij de kapel van Tuxtla Gutierrez Chiapas bedienen. 100.000 Traktaatjes van vier pagina's kosten ons 130 euro's. Een catechismus kost ons 130 eurocent. Enkele honderdduizenden catechismussen en enkele miljoenen traktaatjes zouden zeker de grond kunnen "natmaken" en de vooruitgang verhinderen van de sekten, die het terrein gereedmaken voor de islam.

Vorig jaar oktober hebben wij een vijfde bezoek gebracht aan Nicaragua, met pater Pflüger, die zo kennis gemaakt heeft met het klooster en de bevriende bisschop. Oremus.

Besluit

Het gebed voor de roepingen is noodzakelijk. Hoe meer priesters er zullen zijn, hoe meer zij de schapen van Onze

Vervolg van pagina 8

Jezus Christus, middelpunt van de Geschiedenis

(...) Nooit heeft de Kerk geleerd dat de koers van geschiedenis en vooruitgang zou bestaan in een onontkoombare tendens van het wereldlijke en het geestelijke om zich van elkaar los te maken. Het verloop van de geschiedenis, zoals een Jacques Maritain en een Yves Congar dat zien, is vals. Die vrijmaking, die zij als vooruitgang betitelen, is in werkelijkheid een verderfelijke en godslasterlijke breuk tussen het aardse en Jezus

Heer zullen kunnen helpen en heiligen. Om de zeven landen van Centraal Amerika (Guatemala, Belize, El Salvador, Honduras, Nicaragua, Costa Rica, Panama) te bedienen, heeft de Priesterbroederschap één priorij, in Guatemala, en slechts twee priesters. Deze landen zijn, na en ten gevolge van de postconcliaire veranderingen, zoals alle katholieke landen, overspoeld door de protestantse sekten. Guatemala is wat dit betreft het laboratorium geweest, dat heeft gefunctioneerd. Dit land, dat in 1965 nog 95% katholieken telde, heeft er sindsdien 45 tot 50% van verloren. Er zijn protestantse tempels gebouwd. Twee tempels bevatten 12.000 tot 20.000 plaatsen. De andere landen volgen dezelfde weg. Het gelukzalige en naïeve oecumenisme heeft deze ongekende catastrofe bevorderd. Een vreselijke mentale verwarring heeft de arme katholieken die misvormd waren door hun eigen misvormde herders overweldigd, door de modernistische en liberale theologie die zich de naam katholieke theologie en leer aanmatigt. De catechismus is gemanipuleerd, het geloof is in het algemeen niet correct overgebracht, niet in de seminaries en ook niet in de kloosters, en de sekten hebben ervan geprofiteerd. Tegenwoordig laat ook de islam zich zien, werkt en rukt op dankzij het modernisme en de sekten. De zielen hebben honger en dorst naar God en naar zijn Woord; zij gaan daarheen waar zij het vinden. Wij hebben priesters nodig, mannelijke en vrouwelijke religieuzen, catechisten en propagandisten van het geloof en propaganda materiaal. Onze traktaatjes en catechismussen circuleren een beetje in alle landen. Wij zouden veel meer kunnen doen als we meer verspreidingsmateriaal over het geloof hebben. Er zijn religieuzen, priesters en vooral leken die ons teksten, rozenkransen enz. vragen om ze uit te delen aan hun vrienden en familieleden, en in hun parochies waar geen priesters zijn, maar waar dominees talrijk zijn. De goede pers is ook een middel om te communiceren en het geloof en de zielen te verdedigen. Zij vermenigvuldigt onze inspanningen en verlengt ons apostolaat door binnen te komen waar wij niet kunnen binnenkomen. De H. Franciscus van Sales, die 72.000 protestanten heeft bekeerd, zei dat "de hoogste graad van christelijke naastenliefde is, zich bezig te houden met het heil van de zielen". Zijn traktaatjes hadden sommigen voorbereid om het katholieke geloof te ontvangen. Wij proberen hem een beetje na te volgen.

1. Uittreksels van het artikel "Zeven Latijnse landen in de wijngaard van God", gepubliceerd in het tijdschrift Fideliter nr. 127, en hier opnieuw gepubliceerd met de welwillende toestemming van de uitgever.

Christus. Zij moeten wel alle schaamtegevoel hebben afgelegd, zoals in Dignitatis humanae, om die breuk heilig te verklaren en dat, toppunt van huichelarij, zelfs te doen in naam van de geopenbaar-de waarheid!

1. Uittreksels uit Ze hebben Hem onttroond (Fideliter).
2. Derde synodale instructie over de voornaamste dwalingen van de tegenwoordige tijd, Evres V, 178.

Ondermijning of traditie?

De man liep mank, een onrustbarende en bijna blijvende grijns trok over zijn gezicht. Talleyrand naderde, gevreesd door allen, veracht door velen, gebogen door de leeftijd en zijn morele kronkelingen.

Eerwaarde Yves le Roux¹

Monseigneur de Talleyrand om precies te zijn, want dit armzalig heerschap, meester in de ondermijning, was bisschop, hoewel hij, van de revolutie tot de restauratie, liever met de macht verkeerde dan dat hij de treden van het heiligdom beklom.

Van die tijd af is de ondermijning overal geïnfiltreerd en hebben de meesters van de revolutie zich gewapend: de ondermijning is niet meer alleen afhankelijk van enkele mensen met een ontspoorde geest, maar vormt de essentie van de lucht die wij inademen. Zij doordrenkt het raderwerk van de maatschappij, is binnengedrongen in de gezinnen en geïnfiltreerd tot op de treden van het heiligdom: de ondermijning is het strijdwapen van de revolutie. Aan het eind van de jaren zestig is zij, van Parijs tot Woodstock, met geweld tot uitdrukking gekomen in de aanstootgevende en satanische slogan 'Geen God en geen meester': niets anders dan de haat van een orde, waarin de mens zichzelf niet meer meester is. De revolutie wordt daarom een instelling van haat tegen het gezag, dat zich in werkelijkheid presenteert als het laatste bolwerk dat tot elke prijs omvergehaald moet worden, om de revolutionaire chaos te vestigen. Het gezag is, immers, noodzakelijk voor de volle ontwikkeling van de mens die een hummel zou blijven als hij niet deze beschermende mogendheid zou hebben, die waakt en hem in staat stelt de volle wasdom van zijn leeftijd te bereiken: hij moet het dus bestrijden. Door haar veelvuldige ophitsingen, haar kwaadaardige aanvallen, haar herhaalde aanslagen die het wantrouwen wekken, zal de ondermijning erbij gebruikt worden, profiterend van onze natuurlijke neiging om ons niet te willen onderwerpen. Langzamerhand neemt het gezag zo de trekken aan van de vijand die ons kwaad wil doen of ons, minstens, naar ons verlies leidt. Meer dan een revolutionaire techniek die uiteindelijk slechts een etappe zou vertegenwoordigen van een grotere beweging, is de ondermijning niet alleen het wapen dat de revolutie sticht, maar haar werkelijke ziel, haar eigen wezen. Als hart van de revolutie is zij ten eerste een weigering tot samenhang. Immers, Satan op de voet volgend, verwerpt de ondermijner het goddelijk vaderschap en allen

die er uit voortkomen. 'Geen God en geen meester' vindt hier zijn toppunt. Het valt ook op, dat de ondermijning bij het distilleren van dit vergift, het vergift zelf, in haar ondergang die van de revolutie en van haar aanhangers meesleept: als helse machine, moderne Moloch, voedt zij zich met het bloed van haar kinderen.

De ondermijning is dus volmaakt in tegenstrijd met elke vorm van traditie die wezenlijk een aanbidding van God de Vader is. Deze laatste erkent immers dat God bestaat en dat het voor Hem essentieel is, zich te openbaren langs vaderlijke kanalen. Het gezag wordt dus erkend en gerespecteerd als dit goddelijk vaderschap dat de mens bereikt, hem leidt en hem beschermt. Incidenteel, als de gezagsdrager niet meer trouw is aan zijn rol van bewaker van het algemeen welzijn, komt het aan de verdedigers aan de traditie toe, hem te herinneren aan zijn rol en het openlijk te doen; om op die manier de natuur van het gezag respecterend. Maar ver van een diepgewortelde oppositie te zijn tegen het gezag, is deze openlijke berisping een dienst die hem bewezen wordt. De oppositie is slechts evident, veroorzaakt door dramatische omstandigheden op het moment dat zij die het gezag op zich hebben gekregen, zelf vervuld zijn van revolutionaire principes.

Tussen ondermijning en traditie blijft de oppositie totaal en de traditie zou verdwijnen, als zij het ondermijningsprincipe ging aannemen en argwanend werd tegen iedere vorm van gezag.

Wel, sinds enkele maanden is deze subtiele bekoring tot wantrouwen van het gezag binnengeslopen in de rangen van de vertegenwoordigers van de traditie van de Kerk.

Voor de gek gehouden door de kracht van de herhaalde en ver-grote argwaan door de geruchtenbron op het Internet, gepakt door de irrationele angst van een vermeend verraad zonder werkelijk bestaan, dat nooit bewezen of getoond is, spelen bepaalde personen van goede wil objectief en treurig het spel van de duivel. Hun lasterlijke aanvallen (die slechts afdoend en plechtig zijn omdat ze als doel hebben indruk te maken en hun zinloosheid te verbergen) spelen de weinig glorieuze rol van handlangers van de ondermijning door een wantrouwen tegen de gezagsdrager van de traditie. Het is hoog tijd om te stoppen met deze onderlinge tot mislukking gedoemde oorlog op het ogenblik, waarop we een nieuwe aanval meemaken tegen de laatste sporen van de traditie in de schoot van de H. Kerk. Strijden voor de eer van God en van Zijn Vaderschap zou ons moeten behoeden voor afglijden naar de bekoring om zich aan te sluiten bij de principes die deze eer en dit vaderschap ondermijnen.

¹ Rector van het seminarie van Winona (USA) – Brief van november 2013

Evangelii Gaudium – Dolor fidelium

[De vreugde van het Evangelie – het lijden van de gelovigen]

De Heilige Vader, paus Franciscus, heeft als afsluiting van het jaar van het Geloof zijn apostolische Exhortatie *Evangelii Gaudium* over de verkondiging van het Evangelie in de wereld van vandaag gepubliceerd. Door zijn lengte – 289 punten –, vraagt dit document van de lezer en van de theoloog een grote inspanning, wanneer deze het enigszins nauwkeurig wil bestuderen. Ook hier zou hij met minder woorden meer hebben kunnen zeggen. In het volgende willen wij een eerste en daardoor onvolledig overzicht bieden.

Eerwaarde Franz Schmidberger¹

I

Aanleiding van het schrijven is een teruggrijpen op de bisschoppensynode van vorig jaar in Rome, die zich daar van 7 tot 28 oktober gehouden werd over het thema van de nieuwe evangelisatie. "Ik heb de uitnodiging van de synodevaders om deze Exhortatie te schrijven gaarne aangenomen." (Nr. 16) Tegelijkertijd werd het document voorgesteld als een soort *Regeringsprogramma* van de nieuwe opperherder. Dit dubbele doel brengt bij de grote spraakzaamheid van de paus met zich mee, dat deze tekst geen duidelijke structuur vertoont; het mankeert aan nauwkeurigheid, rechtlijnigheid en duidelijkheid. Zo is een grote passage aan de economische situatie van de tegenwoordige wereld gewijd; iets verder is er sprake van de betekenis van de prediking, waarbij het zelfs over details bij de voorbereiding daarvan gaat. Op meer plaatsen wordt de decentralisering van de Kerk als thema behandeld; maar ook de oecumenische en interreligieuze dialoog komt uitgebreid ter sprake. Het document is niet vrij van tegenstrijdigheden: eenmaal wordt er de nadruk opgelegd, dat het niet om een sociale encycliek gaat, maar vervolgens wordt over de economische verhouding van tegenwoordig gesproken op een manier die overeenkomt met sociale encyclieken van vroegere pausen.

De paus spreekt over de Kerk, alsof deze tot nu toe niet of slechts onvolledig het Evangelie heeft doorgegeven. Hij klaagt over een gemakkelijke, trage en gesloten houding. Deze voortdurende berisping doet onaangenaam aan. Wij hebben de indruk, dat er tot nu in de Kerk maar heel weinig gepresteerd is, als het gaat om het doorgeven van het Geloof en het Evangelie. Deze manier van spreken gaat gepaard met een constante verwijzing naar zijn eigen persoon: het persoonlijk voornaamwoord *ik* komt niet minder dan 184 keer voor, niet meegeteld het *mijn*, *me* en *aan mij*. Wij krijgen het woord van God uit de Apocalyps in gedachten: *Ecce nova facio omnia*. – Zie, Ik maak alles nieuw (Apoc. 21, 5).

Zonder enige twijfel bevat de tekst een hele reeks positieve gezichtspunten en overwegingen, die niet verzwegen mogen worden. Laten we er enkele van noemen, in de volgorde, waarin de tekst ze ons biedt. Zo wordt in nr. 7 gezegd, dat het "de technologische maatschappij gelukt is, de vermaaksgelegenheden te vermengen", maar dat het haar toch heel moeilijk valt om "vreugde te betuigen". Wat is deze vaststelling waar! In nr. 22 wordt gezegd, dat het woord van God "capaciteiten in

zich heeft, die wij niet kunnen voorzien. Het Evangelie spreekt van een zaad, dat, wanneer het eenmaal gezaaid is, uit zichzelf groeit, ook als de boer slaapt". Inderdaad gaat het werken van de genade van God boven iedere menselijke berekening uit. In nr. 25 wordt vastgesteld, dat "we niet alleen een bestuur" nodig hebben. Namen immers alle bisschoppen en priesters dit woord maar ter harte om eindelijk de commissies, comités, formulieren, de hele uitgebreide bureaucratie de rug toe te keren, om vervolgens echte theologen en herders te worden! Een heel mooie passage geeft ons nr. 37 met een lang citaat uit de theologische summa van de H. Thomas van Aquino. We kunnen niet nalaten, de passage in zijn geheel te citeren.

De H. Thomas van Aquino leerde, dat er ook in de morele boodschap van de Kerk een *hiërarchie* ligt, in de deugden en in de daden, die daaruit voortkomen (zie *Summa Theologiae* I-II, q. 66, a. 4-6). Hier komt het vooral erop aan om "het geloof te hebben, dat in de liefde werkzaam is" (*Gal. 5, 6*). De werken van naastenliefde zijn de volmaaktste uitwendige uitdrukking van de inwendige genade van de Geest. "Het hoofdelement van de nieuwe wet is de genade van de H. Geest, die duidelijk wordt door het geloof, dat door de liefde handelt." (*Summa Theologiae* I-II, q. 108, a. 1.) Daarom verklaart de heilige Thomas, dat bij het uitwendig handelen de barmhartigheid de grootste van alle deugden is. "In zichzelf is de barmhartigheid de grootste van de deugden. Want het behoort tot het erbarmen dat het zich uitstort over de anderen en – wat meer is – de zwakte van de anderen steunt, en dat is juist de zaak van het hogere wezen. Daarom wordt het erbarmen juist als wezenskenmerk van God beschouwd, en daarin komt het meest zijn almacht tot uiting." (*Summa Theologiae* II-II, q. 30, a. 4. Vgl. *ibd.*, q. 30, a. 4, ad 1).

In nr. 42 wordt ons gezegd, dat de verkondiging van het Evangelie vooral de harten moet bereiken, "daarom moet eraan gedacht worden, dat iedere onderwijzing in de leer moet gebeuren in een houding van evangelisering, die door de nabijheid, de liefde en het getuigenis de toestemming van het hart wekt".

De nummers 52 – 76 behandelen economische gezichtspunten, waarin veel wat zeer waar is, naar voren wordt gebracht. Het grenzeloze kapitalisme wordt aan de kaak gesteld, dat een *materialistische, op de consumptie gerichte en individualistische maatschappij voortbrengt* (nr. 63). "Het postmoderne en geglobaliseerde individualisme werkt een levensstijl in de hand, die de ontwikkeling en de stabiliteit van de banden tussen de mensen verzwakt en de natuur van de familiebanden verstoort." (nr. 67)

De paus vervolgt daarom in nr. 69, dat het dringend nodig is, de culturen te evangeliseren en het Evangelie te incultureren. Het is de bedoeling om het diep in de maatschappij en in het leven van de volkeren wortel te doen schieten – in ieder geval kunnen we het zo met een zekere *captatio benevolentiae* begrijpen, hoewel het begrip “inculturatie” meestal een modernistische lading heeft. Maar waarom spreekt hij hier niet over de katholieke staat en de christelijke maatschappij, zoals zijn voorgangers vóór het Tweede Vaticaans Concilie die altijd als vrucht van het katholieke geloof en als bescherming en verdediging daarvan gezien hebben? Misschien hadden we mogen verwachten, dat bij het gerechtvaardigde klagen over de tegenwoordige economie een positievere verwijzing naar *Quadragesimo Anno* van paus Pius XI werd gegeven, om tot rechtvaardige economische verhoudingen te komen.

In nr. 66 wordt weliswaar het gezin vermeld, maar het huwelijk wordt niet genoemd als onverbreekelijke gemeenschap tussen een man en een vrouw, zoals de actuele aanleiding van de geregistreerde partnerschappen en de communie voor “hetrouwde” gescheiden personen, waarnaar nu gestreefd wordt, zou eisen. Ook hadden we mogen verwachten, dat voor het christelijk gezin in het pauselijke schrijven een veel bredere plaats ingeruimd werd; daarin toch wordt het Evangelie van generatie tot generatie voor het eerst doorgegeven.

Ook in de nummers 78 en 79 vinden we een heel treffende beschrijving van het geestelijk leven in de postconcliaire tijd: “Tegenwoordig kunnen we bij velen die in de zielzorg werkzaam zijn, inclusief de godgewijde personen, een overdreven zorg voor de persoonlijke ruimte voor de zelfstandigheid en de ontspanning vaststellen, die ertoe leidt om de eigen taken als een eenvoudig aanhangsel van het leven te beleven, alsof ze niet tot hun identiteit behoorden. (...) De mediacultuur en veel intellectuele kringen uiten bij gelegenheid een uitgesproken wantrouwen tegen de boodschap van de Kerk en brengen een zekere ontzuivering teweeg.

Bovendien ontwikkelen velen die in de zielzorg werkzaam zijn, hoewel zij bidden, een soort minderwaardigheidscomplex, dat hen ertoe brengt, hun christelijke identiteit en hun overtuigingen te relativiseren of te verbergen.”

Hoezeer zouden toch alle dienaren van de Kerk de wapens van de Geest ter hand moeten nemen en in de werkzaamheid en vruchtbaarheid van die middelen, die Christus in zijn Kerk gelegd heeft, moeten geloven: in het gebed, in de onverkorte verkondiging van het Geloof, in de toediening van de sacramenten, in het vieren van het H. Misoffer, in de aanbidding van het Allerheiligst Sacrament! In plaats daarvan geven zij zich over, zo zegt nr. 85, aan het “gevoel van nederlaag, dat ons tot ontevreden en ontzuiverde pessimisten met een somber gezicht verandert. Niemand kan een strijd beginnen, als hij van tevoren niet helemaal op de overwinning vertrouwt. Wie zonder vertrouwen begint, heeft de slag van tevoren al half verloren en begraaft zijn eigen talenten. Ook wanneer we ons pijnlijk bewust zijn van onze eigen zwakte, moeten we vooruit gaan, zonder de moed op te geven, en denken aan wat de Heer zei tegen de H. Paulus: “Mijn genade is je genoeg, want kracht komt tot ontplooiing in zwakte.” (2 Cor. 12, 9) De christelijke overwinning ligt altijd in het kruis, maar altijd een kruis dat tegelijk een zegevaan is, die we met een strijdvaardige

zachtmoedigheid tegen de aanvallen van het kwaad dragen.” Van bijzondere betekenis is vervolgens de in nr. 104 getroffen vaststelling, dat het priesterschap als teken van Christus, van de Bruidegom, alleen aan de mannen is voorbehouden. Het “is een vraag, die niet ter discussie staat”. In nr. 112 wordt al vastgesteld dat de genade en het verlossingswerk gratis is: “Het heil, dat God ons aanbiedt, is een werk van Zijn barmhartigheid. Er is geen menselijk gedrag, hoe goed het ook mag zijn, dat ons een zo groot geschenk laat verdienen. God trekt ons aan uit louter genade, om ons met Hem te verenigen.” In het volgende punt wordt heel terecht erop gewezen, dat het heil geen zuiver individuele zaak is: “Niemand wordt alleen verlost, d.w.z. noch als geïsoleerd individu, noch uit eigen kracht.” De mens redt zich dus in de Kerk en door de Kerk, of hij redt zich niet. In nr. 134 horen wij over de betekenis van universiteiten en katholieke scholen voor de verkondiging van het Evangelie. Wat jammer, dat aan dit fundamentele werk niet een veel grotere plaats wordt ingeruimd.

Ook over het doden van ongeboren kinderen in de moederschoot wordt in nr. 214 een duidelijke uitspraak gedaan. Helaas beroept de paus zich er daarbij niet op, dat op de eerste plaats onrecht wordt gedaan aan God, dus aan de natuurlijke ordening en zijn gebod, maar alleen aan de waarde van de menselijke persoon.

In nr. 235 worden gezonde principes tegen het individualisme aangevoerd: “Het geheel is meer dan het deel, en het is ook meer dan de eenvoudige som ervan.” De hele paragraaf heeft als titel: “Het geheel gaat boven het deel.” Misschien had hier een uitleg van het begrip van het bonum commune (het gemeengoed) veel goeds kunnen bewerken; helaas ontbreekt ze. Buitengewoon mooi wordt in nr. 267 het missionaire enthousiasme en de apostolische activiteit beschreven: “Verenigd met Jezus, zoeken wij, wat Hij zoekt, hebben wij lief, wat Hij liefheeft. Uiteindelijk zoeken wij de eer van de Vader en leven en handelen tot “lof van zijn heerlijke genade” (Ef. 1. 6). Als wij ons zonder enige terughouding en voortdurend willen overgeven, moeten we iedere andere motivatie overstijgen. Het is het definitieve, diepste, grootste motief, de laatste reden en betekenis van alles: het gaat om de heerschappij van de Vader, die Jezus gedurende heel zijn leven zocht.”

II.

Bonum ex integra causa, malum ex quocumque defectu, zegt het klassieke spreekwoord: Het goede komt voort uit de volheid; is echter een wezenlijk deel van een zaak slecht, dan is het geheel slecht. De goede en verheugende gezichtspunten in de pauselijk tekst kunnen de vaste wil niet verdoezelen om het Tweede Vaticaans Concilie niet alleen naar de letter, maar ook naar de (on-)geest te verwerklijken. De trilogie *godsdienstvrijheid – collegialiteit – oecumene*, die volgens Mgr. Lefebvre overeenkomt met de slagwoorden van de Franse Revolutie *vrijheid – gelijkheid – broederschap*, wordt systematisch uiteengezet.

Allereerst worden o.a. de met de Traditie verbonden gelovigen in nr. 94 en 95 zwaar berispt en zelfs aangeklaagd voor neopelagianisme: “Het is een gegeven leerstellige en disciplinaire zekerheid, die aanleiding geeft tot een narcistisch en autoritair elitebewustzijn, waarin deze gelovigen, in plaats van de

anderen te evangeliseren, hen analyseren en waarderen en, in plaats van hun de toegang tot de genade te vergemakkelijken, wordt de energie gebruikt om te controleren." (...) Er "bestaat noch voor Jezus Christus, noch voor de mensen een werkelijke interesse." (...) "Bij sommigen kan er een ostentatieve zorg voor de liturgie, de leer en het prestige van de Kerk vastgesteld worden, maar zonder dat hun het werkelijke eigen worden van het Evangelie in het volk van God en de concrete eisen van de geschiedenis zorgen maakt." Hoe weet de paus dit? En bewijst de dynamiek van de vast in het katholieke geloof gewortelde christenen niet het tegendeel? Om over onze eigen Broederschap te zwijgen: Waren de *Franciscanen van de Onbevleete Ontvangenis* niet een bloeiende jonge en missionaire kloostergemeenschap, die nu door de ruwe ingreep van het Vaticaan zwaar beschadigd, zo niet helemaal verstoord is? Het schrijven gaat verder: "Op deze manier verandert het leven van de Kerk in een museumstuk of in een eigendom van een klein aantal."

De katholieke scholen als belangrijk werktuig van een herkerstening worden slechts in een enkele zin vermeld, zoals boven al opgemerkt is. Juist deze brandpunten zijn heel belangrijk voor het doorgeven van het Evangelie. Ook is het onze vreugde, jaarlijks bij ons werk te zien, dat nieuwe katholieke scholen hun poorten openen.

Het rondschrijven lijdt aan een bepaald gebrek aan realiteitszin en geeft zich over aan illusie, dat de waarheid uit zichzelf de dwaling zal overwinnen. Daartoe dient in nr. 225 de gelijkennis van het onkruid en de tarwe: "Het toont hoe de vijand de ruimte van het Godsrijk kan bezetten en schade aanrichten met het onkruid. Hij wordt echter overwonnen door de goedheid van de tarwe, wat allengs duidelijk wordt." Deze interpretatie is minstens een verdraaiing van het Evangelie en zeker een vervalsing van de betekenis van de gelijkennis. Het gebrek aan realiteitszin toont zich ook in nr. 44, waarin de priesters vermaand worden om de biechtstoel niet tot een *folterkamer* te maken. Waar is dat dan tegenwoordig nog het geval, als het in de loop van de geschiedenis van de Kerk zulke uitwassen hier en daar inderdaad gegeven mag hebben? Zou het niet beter geweest zijn, een heel hoofdstuk toe te voegen over de biecht als bevrijding van zonden en schuld, over de verzoening met God als hoogtepunt van de nieuwe evangelisering en de innerlijke vernieuwing van de zielen? Deze naïviteit, die meer een ontkenning van de erfzonde of tenminste van haar uitwerkingen op de ziel en op de maatschappij is, treedt ook aan de dag in nr. 84, waar de bedrieglijke openingsrede van het Tweede Vaticaans Concilie door paus Johannes XXIII aangehaald wordt: "We kunnen het echter niet eens zijn met deze ongelukspropheten, als zij slechts onheilspellende gebeurtenissen aankondigen, alsof het einde van de wereld voor de deur zou staan... Zij zien in de moderne tijd slechts onrechtvaardigheid en verval." Helaas heeft de postconciliaire tijd de "ongelukspropheten" meer dan gelijk gegeven.

Schokkend treft de vaststelling in nr. 129, dat wij niet zouden mogen menen, dat "de verkondiging van het Evangelie altijd met bepaalde vaste formules of met nauwkeurige woorden overgedragen zou moeten worden, die een absoluut onveranderlijke inhoud tot uitdrukking brengen." Ze herinnert op fatale manier aan de evolutie van het dogma, zoals de modernisten die verdedigen, en zoals de H. Pius X ze in de antimodernistenede uitdrukkelijk veroordeeld heeft. Deze evolutio-

nistische houding komt ook bij de Kerk en haar structuren tot uitdrukking. Het eerste deel van hoofdstuk 1 van het document heeft als titel "De missionaire reorganisatie van de Kerk" en in nr. 26 wordt het Tweede Vaticaans Concilie als kroongetuige voorgesteld voor de opening van de Kerk tot een constante hervorming, tot een durende hervorming, omdat ook "kerkelijke structuren de dynamiek van de evangelisering kunnen belemmeren".

In nr. 255 lezen we over de *godsdienstvrijheid* als een fundamenteel mensenrecht. De paus citeert hier zijn voorganger op de Stoel van Petrus, Benedictus XVI, met de woorden: "Zij (de godsdienstvrijheid) sluit de vrijheid in, de godsdienst te kiezen, die een mens voor de ware houdt en het eigen geloof openlijk te belijden." Deze uitspraak gaat direct in tegen de 15de stelling uit de Syllabus van Pius IX, waar de uitspraak veroordeeld is, dat het ieder mens vrijstaat "iedere godsdienst aan te nemen en te belijden, die hij in het licht van het verstand als de ware beschouwt". Het tweede deel weerspreekt de leer van de pausen van de Franse Revolutie tot en met Pius XII. De paus spreekt dan van een gezond pluralisme. Is een dergelijk inzicht te verenigen met het inzicht, dat de tweede Persoon van de ene ware, drievoudige God in deze wereld gekomen is, om de mensen te verlossen in het geloof, dat Hij de bron van alle genaden is, en dat in Hem alleen heil is? De tekst veroordeelt het proselitisme. Dit begrip is in de tegenwoordige tijd heel dubbelzinnig geworden. Verstaan we daaronder de werving voor de ware godsdienst met onzuivere bedoelingen, dan is het natuurlijk verwerpelijk, maar bij de meeste van onze moderne tijdgenoten wordt wel iedere missionaire bezigheid, ieder werven en argumenteren ten gunste van de ware godsdienst al als proselitisme beschouwd.

Veel fataler zal voor het toekomstig leven van de Kerk de door de paus uitgevoerde verdere ontwikkeling van de *collegialiteit* uitwerken. Daarover zouden we eigenlijk het hele nr. 32 moeten lezen: "Omdat ik geroepen ben, zelf te leven, wat ik van anderen verlang, moet ik ook aan een nieuwe oriëntatie van het pausdom denken." Hij citeert dan Johannes Paulus II in de encycliek *Ut unum sint*, waarin deze om hulp vraagt, "om een uitoefeningsvorm van het primaat te vinden, die welis-

waar helemaal niet van het wezenlijke van haar zending afziet, maar een nieuwe situatie voor zich opent.' In deze zin zijn wij weinig vooruitgekomen." De paus wil dus hier beslist verder gaan. Welke visie volgt hij? Hij zegt heel duidelijk: "Maar deze wens [de collegialiteit tot concreter verwerkelijking te brengen] heeft zich nog niet helemaal verwerkelijkt, want er is nog niet duidelijk genoeg een statuut door de bisschoppenconferenties geformuleerd, die ze als onderwerp van concrete bevoegdheid beschouwt, met inbegrip van een bepaalde authentieke leerautoriteit." Naar onze bescheiden mening kan een bisschoppenconferentie nooit onderwerp van een authentieke leerautoriteit zijn, omdat ze geen goddelijke instelling is, maar een zuiver menselijke, die te maken heeft met organisatie. Het pausdom is een goddelijke instelling en zo ook iedere bisschop op zich en met hem ook alle over de wereld verspreide bisschoppen, die met en onder Petrus, onderwerp van het gewone leerambt zijn, maar niet de bisschoppenconferentie. Als deze fatale weg verder begaan wordt, dan zal de Kerk zich snel oplossen in nationale kerken. In nr. 16 staat: 'Ik geloof ook, dat men niet

van het pauselijke leerambt een definitieve en complete uitspraak over alle vragen, die de Kerk en de wereld betreffen, moet verwachten." Natuurlijk kan de Kerk niet over alle vragen stelling nemen, maar de pausen van het verleden hebben altijd de principes voor een handelen en verhouden van het individu vanuit het geloof alsook tot de maatschappij aangegeven, en dat is wat wij ook vandaag van het pauselijk leerambt mogen en moeten verwachten. Christus heeft Petrus aangesteld om de kudde te weiden (Joh. 21, 15 - 17).

Ten slotte komen we bij het *oecumenisme*, bij de oecumenische dialoog en de interreligieuze dialoog.

In nr. 246 is er sprake van het principe van de hiërarchie van de waarheden. Dit zeer dubbelzinnige begrip is al in het decreet over de oecumene *Unitatis Redintegratio* nr.11 van het Tweede Vaticaans Concilie behandeld. Vervolgens wilde dit Concilie alles van de katholieke waarheid terzijde stellen en verzwijgen, wat een steen des aanstoets zou zijn voor de *afgescheiden broe-*

ders. Vervolgens greep de Congregatie van het Geloof in het jaar 1982 in en verklaarde, dat de hiërarchie van de waarheden niet betekende, dat de ene waarheid minder belangrijk zou zijn dan de andere, maar dat er waarheden zouden zijn, waaruit andere deelwaarheden voortvloeien. Voor deze verklaring konden we alleen maar dankbaar zijn. Het katholieke geloof als goddelijke deugd verlangt namelijk de aanname van de gehele Openbaring op grond van het gezag van de zich openbarende God. Deze verklaring zou bovendien een voorbeeld kunnen zijn, hoe de dubbelzinnigheden van het Tweede Vaticaans Concilie op te helderen, afgezien van die punten in de teksten, die duidelijk misleidend zijn. Aan het einde van dit genoemde nr. 246 worden de katholieken uitgenodigd, bij de orthodoxen te leren over de betekenis van de bisschoppelijke collegialiteit en over de ervaring van de synodaliteit.

In nr. 247 lezen we dat het verbond van het joodse volk met God nooit opgeheven zou zijn. Maar was dit verbond niet door God gesloten ter voorbereiding van zijn verlossende Menswording in Jezus Christus? Was het niet een schaduw en een voorbeeld, die moesten wijken voor de werkelijkheid, *umbram fugat veritas* (de schaduw vlucht voor de werkelijkheid)? Is niet het nieuwe en eeuwige verbond gesloten bij de offerdood van Christus op Calvarië, dat het oude vervangt? Is niet de voorhang in de tempel bij de gebeurtenis op Golgotha van boven tot onder gescheurd? Wanneer volgens de verklaring van de H. Paulus in het elfde hoofdstuk van de brief aan de Romeinen aan het eind der tijden een groot deel of zelfs alle Joden zich zullen bekeren, dan slechts daardoor, dat zij Christus als de enige Verlosser van alle mensen, van ieder individu, erkennen, en in zijn Kerk, die zich uit heidenen en Joden samenstelt, opgenomen worden. Er is geen aparte weg tot het heil voor de Joden buiten Jezus Christus. Bovendien heeft de Kerk allang de waarden van het Oudtestamentische Jodendom opgenomen; laten we speciaal denken aan het psalmengebed en aan de boeken van het Oude Testament. Daarentegen kan er geen sprake zijn van een *rijke complementariteit* met het Jodendom van onze dagen (zie nr. 249).

De nummers 250 – 253 zijn gewijd aan de islam, waar wij lezen, dat deze interreligieuze dialoog een “een noodzakelijke voorwaarde voor de wereldvrede” zou zijn. In nr. 252 wordt in navolging van *Lumen Gentium* nr.16 van het Tweede Vaticaans Concilie beweerd, dat de moslims “het geloof van Abraham belijden, en met ons de ene God aanbidden (nobiscum adorant unicum Deum).” Maar verwerpen de moslims niet uitdrukkelijk het geheim van de Allerheiligste Drievuldigheid en verwijten zij ons wegens dit dogma niet veelgodendom? Zij vereren ook Jezus en Maria, zegt de paus met de woorden van *Nostra Aetate* nr. 3. Maar aanbidden zij Christus ook als de wezensgelijke Zoon van God? Dat schijnt bijna een bijzaak te zijn.

In het volgende punt komt de paus tot concrete gevolgtrekkingspunten: “de christenen zouden de islamitische immigranten, die in onze landen komen, met genegenheid en respect moeten opnemen”; ook staat er volkomen illusoir “zoals wij hopen en bidden, dat wij in de landen van de islamitische traditie opgenomen en gerespecteerd worden”. Dit nummer sluit met de ergerniswekkende valse verklaring: “Bij voorvallen van gewelddadig fundamentalisme moet de genegenheid tot de authentieke aanhangers van de Islam ons ertoe brengen, hate-

lijke generalisering te vermijden, want de ware Islam en een aangepaste interpretatie van de Koran zijn gekant tegen ieder geweld.” Heeft de Heilige Vader ooit de Koran gelezen?

In nr. 254 wordt over de niet-christenen in het algemeen gesproken, dat hun tekens en rituelen “kanalen kunnen zijn, die de Geest zelf veroorzaakt, om de niet-christenen van het atheïstische immanentisme en van zuiver individuele religieuze ervaringen te bevrijden.” Heet dit niet, dat de Heilige Geest door alle niet-christelijke godsdiensten werkt, dat ze dus ook heilswegen zijn? Natuurlijk is het geloof in één God van de Islam – abstract gesproken – van een hoger peil dan het veelgodendom van het heidendom, maar pedagogisch en psychologisch is het veel eenvoudiger, een heiden te bekeren dan een moslim, omdat deze laatste in een heel religieus-sociaal systeem geïntegreerd is; het verlaten daarvan is levensbedreigend voor hem. De niet-christelijke godsdiensten zijn zeker geen neutrale wegen van de Godsverering, maar al te vaak met demonische elementen vermengd, die het de mens beletten tot de genade van Christus door te breken, zich te laten dopen om zo zijn ziel te redden.

Niets heeft de bescherming en het doorgeven van het geloof in de laatste 50 jaar zozeer geschaad, als het ontaarde oecumenisme, dat niets anders is dan religieuze “dictatuur van het relativisme” (kardinaal Ratzinger). Dit kwaad heeft de definitie van de Kerk als mystiek Lichaam van Christus, als enige Bruid van het geslachte Lam, als enige heilsweg verregaand doen afnemen; juist dit oecumenisme, dat de missionaire Kerk in een dialogiserende oecumenische gemeenschap onder andere godsdienstige gemeenschappen veranderd heeft. Om bij dit oecumenisme de Kerk op te roepen tot de vreugde van het Evangelie en ze in een missionaire te willen veranderen, is niet weinig tragikomisch. Hoe zal ze missionair denken en bezig zijn, als ze niet in haar eigen identiteit en zending gelooft?

Slot

Het pauselijk schrijven *Evangelii Gaudium* mag als zaadkorrels uitgestrooid juiste gezichtspunten bevatten. Maar in het geheel is het niets anders dan de doorontwikkeling van het Tweede Vaticaans Concilie in haar meest onaanvaardbare uitspraken. Wij zien er geen “wegen voor de loop van de Kerk in de komende jaren” (nr. 1) in, maar een verdere fatale stap naar de ondergang van de Kerk, het verval van haar leer, de ontbinding van haar structuren en zelfs het verdwijnen van haar missionaire geest, waar steeds weer de nadruk op gelegd wordt. Zo wordt *Evangelii Gaudium* tot *Dolor Fidelium*, tot leed en smart van de gelovigen.

De met de Traditie van de Kerk verbonden gelovigen doen er goed aan om zich aan het devies en het regeringsprogramma van de H. Pius X te houden: *Instaurare omnia in Christo* – alles vernieuwen in Christus. Dit zien wij als de enige mogelijke weg “voor de loop van de Kerk in de komende jaren”.

En laten we in het dagelijkse rozenkransgebed onze toevlucht tot degene, die alle ketterijen in de hele wereld overwonnen heeft.

1. Directeur du Séminaire Herz Jesu de Zaitzkofen (Allemagne) - FSSPX/Zaitzkofen.

Retraite met de H. Johannes – De Samaritaanse (3)

Vanwege de rechtstreekse en eerlijke gesteldheid van de Samaritaanse, kon Onze Heer zichzelf van toen af openlijk openbaren. Van dat ogenblik af zullen de relaties tussen Jezus en de ziel een persoonlijke ontmoeting zijn, een bezoek van God dat het leven van deze vrouw steeds meer zal veranderen. Zo is eveneens de eerste vrucht van de dagelijkse bekering van de christen.

P. Jean-Dominique o.p.

Het apostolaat

“De vrouw liet nu haar waterkruik staan, ging naar de stad, en zei tegen de inwoners: ‘Kom eens zien naar een man, die mij alles gezegd heeft, wat ik gedaan heb; zou hij niet de Christus zijn?’ En zij gingen de stad uit en kwamen naar Hem toe” (v. 28).

Onmiddellijk wordt er een tweede effect van deze bekering duidelijk. Na een dergelijke ervaring kan de Samaritaanse de grote schat die zij zojuist heeft ontdekt, niet voor zich houden. Zij rent naar het dorp en spreekt er over Jezus. De genade van de bekering brengt de Samaritaanse dadelijk tot het apostolaat. Welnu, dit geldt voor alle christenen. Wie de barmhartigheid van God heeft ervaren, brandt zelf van medelijden voor de zondaars. Hij bidt, hij lijdt, hij praat, hij geeft zoveel hij kan getuigenis van de grote geopenbaarde waarheid. En zijn liefde van dankbaarheid vereenvoudigt zijn hart, doet hem het menselijk opzicht overwinnen, dat tot dan toe zijn leven verteerde. Hoe

zou de bekeerde ziel, overigens, aan God kunnen teruggeven, wat zij Hem verschuldigd is? In de privé-openbaringen die de H. Catharina van Siena heeft weergegeven in haar *Dialogen*, hoort zij de stem van God tegen haar zeggen: “Als u de eer en het heil van de zielen zoekt, dan zal dat het bewijs zijn, dat Ik in uw harten woon door de genade. De ziel die bezeten is van de waarheid, gunt zich nooit enige rust, maar zoekt onophoudelijk om anderen nuttig te helpen”. Welnu, het motief van een dergelijke ijver is precies de onmogelijkheid van de mens om aan God wat dan ook terug te geven: “Het is u onmogelijk om Mij de liefde te geven die Ik verlang”.

Wat te doen dan bij een dergelijke vaststelling van onmacht? “Ik heb u geplaatst naast uw naaste om u in staat te stellen, voor hem te doen wat u niet voor Mij kunt doen: hem liefhebben met belangeloosheid, zonder van hem enige dankbaarheid en enig voordeel te verwachten”. De H. Catharina herhaalt deze leer in een brief aan kardinaal Nicolas d’Osimo. Als zij alle weldaden beschouwde, waarmee God haar had begiftigd, riep zij uit: “Zij (het gaat over haarzelf) zag dat God haar uit liefde het bestaan had gegeven, en alle genaden, alle gaven die Hij eraan had toegevoegd. Bij het zien en het smaken van deze liefde, deze afgrond van liefde, zag zij geen ander middel om God te bedanken dan Hem te beminnen; maar omdat zij Hem niet van nut kon zijn, kon zij Hem haar liefde niet bewijzen, en dus zocht zij in plaats van Hem iets anders te beminnen dat haar in staat stelde haar liefde te tonen. Zij zag dat God met een oneindige liefde het redelijk schepsel bemint, en deze liefde vond zij in zichzelf en in alle mensen; want wij worden allen bemind door God: zij had dus een middel om te tonen, of zij God beminde of niet, daar zij Hem zo van nut kon zijn. Dus leverde zij zich met ijver over aan de liefde voor de naaste, en zij voelde een dergelijke liefde voor zijn heil, dat zij met vreugde haar leven gegeven zou hebben om het te verkrijgen. Wat zij niet kon doen voor God, wenste zij te doen voor haar naaste; en zij had erkend dat zij God moest bedanken via de naaste, en Hem zo liefde voor liefde moest geven”¹

“Mijn Vader zoekt aanbidders in geest en in waarheid”, had Jezus gezegd tegen de Samaritaanse. De ziel die God bemint met een liefde van dankbaarheid, doet moeite om deze dorst te lessen. Dat is de vrucht van een authentieke bekering.

1. *Brieven van de H. Catharina van Siena*, vertaling E. Cartier, Libr. Poussielgue-usand, 1858, t. 2, p. 38-39.

De deugden (2)

“Een groot deel van het kwaad dat de Kerk treft, komt voort uit het niet kennen van haar leer en haar wetten. De vijanden van de Kerk veroordelen deze leer en die wetten door te vervloeken wat zij niet kennen, en velen van haar kinderen die ze slecht kennen, leven alsof zij niet bestonden” (Brief van de heilige paus Pius X, van 18 oktober 1912).

I – De Goddelijke deugden – praktijk van de oefeningen van geloof, hoop en liefde

Wanneer moeten wij oefeningen van geloof, hoop en liefde doen?

Wij moeten dikwijls in de loop van ons leven oefeningen van geloof, hoop en liefde doen, en vooral wanneer wij bekoringen moeten overwinnen of belangrijke christelijke plichten moeten vervullen, alsook in gevaar van sterven.

Is het goed, dikwijls oefeningen van geloof, hoop en liefde te doen?

Het is goed, dikwijls oefeningen van geloof, hoop en liefde te doen, om deze deugden die zo noodzakelijk zijn, dat zij *vitale* delen van de “geestelijke mens” zijn, te bewaren, te vermeerderen en te versterken.

Hoe moeten wij oefeningen van geloof, hoop en liefde doen?

Oefeningen van geloof, hoop en liefde moeten wij doen met ons hart, onze mond en onze daden, door het bewijs van deze deugden te leveren in ons gedrag.

Hoe geven wij bewijzen van ons geloof?

Wij geven bewijzen van ons geloof door het, zo nodig, te belijden en te verdedigen, zonder angst of menselijk opzicht, en door te leven volgens onze uitspraken, want “Het geloof zonder de werken is een dood geloof” (Jac. 2, 26).

Hoe geven wij bewijzen van onze hoop?

Wij geven bewijzen van onze hoop door niet in de war te raken door ellenden en tegenslagen van het leven, noch zelfs door vervolgingen, maar door berustend te leven, zeker van de beloften van God.

Hoe geven wij bewijzen van onze liefde?

Wij geven bewijzen van onze liefde door de *geboden* te onderhouden en door *de werken van barmhartigheid* in praktijk te brengen, en, als God ertoe roept, door de *evangelische raden* te volgen.

Wat zijn de evangelische raden?

De evangelische raden zijn aansporingen die Jezus Christus in het Evangelie heeft gedaan, om ons uit te nodigen tot een volmaakter leven door de praktijk van niet bevolen deugden.

Wat zijn de voornaamste evangelische raden?

De voornaamste evangelische raden zijn de *vrijwillige armoede*, de *eeuwigdurende zuiverheid* en de *volmaakte gehoorzaamheid*.

II – De zedelijke deugden – de ondeugden – de zaligheden

Wat is de zedelijke deugd?

De zedelijke deugd is de gewoonte om het goede te doen, verkregen door herhaling van goede daden.

Wat zijn de voornaamste zedelijke deugden?

De voornaamste zedelijke deugden zijn: de *godsdiens*t, die ons God doet aanbidden, wat Hem toekomt en de vier *hoofddeugden* van *voorzichtigheid*, *rechtvaardigheid*, *sterkte* en *matigheid*, die ons deugdzaam doen leven.

Waarom worden deze deugden hoofddeugden genoemd?

Deze deugden worden hoofddeugden genoemd, omdat zij de *spil* (in het Latijn, *cardo - cardinis*), dat wil zeggen de grondslag van de andere zedelijke deugden zijn.

Wat is de voorzichtigheid?

De voorzichtigheid is de deugd die de daden naar hun juiste doel leidt, en de goede middelen om er te komen doet onderscheiden en gebruiken.

Wat is de rechtvaardigheid?

De rechtvaardigheid is de deugd die iedereen geeft wat hem toekomt.

Wat is de sterkte?

De sterkte is de deugd die het hoofd biedt, zonder overmoed en ook zonder angst, aan iedere moeilijkheid of gevaar, en zelfs de dood, voor de dienst aan God en voor het welzijn van de naaste.

Wat is de matigheid?

De matigheid is de deugd die de *hartstochten* en de verlangens beteugelt, vooral de zinnelijke verlangens, en die het gebruik van tastbare goederen matigt.

Wat zijn de hartstochten?

De hartstochten zijn de emoties of heftige bewegingen van de ziel die, als zij niet geregeld worden door het verstand, leiden tot zonde en dikwijls zelfs tot misdaad.

Wat is de ondeugd?

De ondeugd is de gewoonte om het kwade te doen, verkregen door herhaling van slechte daden.

Lees verder op pagina 25

Over de bekering van de heilige Paulus

Ik verlang ernaar; Paulus te zien, die binnegaat in Damascus en geketend is, niet met een ijzeren keten, maar door het woord van de Meester; ik verlang ernaar hem gevangen te zien, deze enorme vis, die heel de zee verstoort, die al duizend stormen tegen de Kerk heeft opgejaagd, ik verlang ernaar hem gevangen te zien, niet met de angel, maar in het woord van de Meester:

H. Johannes Chrysostomus¹

Zoals een visser, gezeten op een hoge rots, zijn lijn uitgooit en de angel in de zee laat vallen, zo heeft onze Meester, Hij Die ons de geestelijke visvangst heeft geleerd, als het ware gezeten op de verheven rots van de hemelen, van bovenaf Zijn woorden als een angel laten vallen. Met de woorden: "Saulus, Saulus, waarom vervolgt je Mij?" (Hand. 9, 4) heeft Hij deze grote vis gevangen. En deze vis is hetzelfde overkomen als de vis die Petrus ving op bevel van de Meester. Hij had immers ook een stater in de mond, maar van slecht allooi, omdat hij ijver had, maar geen verstandige ijver. God hoefde dus slechts verstand te geven om een uitstekend geldstuk te hebben. Wat de gewone vissen proberen als ze worden gevangen, zal de onze ook proberen. Die verliezen het gezicht als ze nauwelijks buiten het water zijn; ook deze verliest het zien, als hij gegrepen wordt en meegetrokken door de angel; maar zijn blindheid geeft het zien terug aan heel het universum.

(...) Is er een groter wonder dan dat wat Paulus overkwam? Petrus loochende Christus bij Zijn leven, en Paulus beleed Hem na Zijn dood. De doden opwekken, door ze te bedekken met zijn schaduw, was een veel minder groot wonder dan de ziel van Paulus tot zich te trekken. Daar, gehoorzaamde de natuur zonder tegenspreken hem die haar een bevel gaf; hier was er een vrije wil te overwinnen, om de een of de andere partij te kiezen: wat aantoonde hoe groot de macht was die haar meesleepte. Het is veel mooier, de wil te bekeren dan de natuur te veranderen; dus dit is een wonder dat alle andere overtreft: Paulus, zich hechtend aan Christus, aan Christus gekruisigd en begraven. Christus liet hem al zijn haat tonen, om een onweerlegbaar bewijs van Zijn verrijzenis en van de waarheid van Zijn leer te leveren. (...) Als Christus niet verrezen was, wie zou dan een zo wrede, woeste, zo felle vijand meegesleept en tot zich getrokken hebben? Zeg mij, Jood, wie zou Paulus overtuigd hebben, leerling van Christus te worden? Petrus, of Jacobus, of Johan-

(...) Het is niet de verdienste van Paulus, de Kerk omvergeworpen te hebben, maar haar vervolgens te hebben opgebouwd; niet het woord van God aangevallen te hebben, maar het uitgedragen te hebben, nadat hij het aangevallen had; niet de apostelen bestreden te hebben, niet de troep verstrooid te hebben, maar juist weer verzameld te hebben, nadat hij hem eerst verstrooid had. Wat is er vreemder! De wolf is herder geworden; hij die het bloed van de schapen had gedronken, is zijn bloed blijven vergieten voor het heil van de schapen. Wilt u zien dat hij het bloed van de schapen heeft gedronken en dat zijn tong bloedde? "Paulus, nog altijd moorden en dreigementen ademend tegen de leerlingen van de Heer" (Hand. 9, 1). Maar luister hoe deze man die dreigementen en moorden ademde, die het bloed van de heiligen vergoot, zelf zijn bloed voor de heiligen vergoot: "Wat baat het me, menselijk gesproken, gevochten te hebben tegen de beesten in Efese; (I Cor. 15, 32) en ook: "Iedere dag, sterf ik" (Ibid.); en ook: "Wij zijn als slachtvee" (Rom. 8, 31). Dat is de taal van hem die aanwezig was toen het bloed van Stefanus werd vergoten, en die instemde met zijn dood. Ziet u dat de wolf herder is geworden?

nes? Maar allen vreesden en duchtten hem, niet alleen vóór zijn bekering, maar ook toen hij hun vriend was geworden; toen Barnabas, nadat hij hem bij de hand had genomen, hem Jeruzalem binnenleidde, waren de gelovigen nog bang om hem te naderen: de oorlog was ten einde en toch bleef de vrees bij de apostelen. Zij die hem nog duchtten na zijn bekering, zouden zij gedurfd hebben met hem te spreken toen hij nog hun onverzoenbare vijand was? Zouden zij gedurfd hebben hem aan te spreken, voor hem te gaan staan, hun mond te openen of zich alleen maar te vertonen? Nee, nee, zo is het niet; dat is niet het werk van een mens, maar de genade van God. (...) Christus heeft zich niet alleen verzoend met zijn vijand, maar Hij heeft zich zó eigen met hem gemaakt, zó vriendelijk, dat Hij hem alle zaken van de Kerk heeft kunnen toevertrouwen: "Deze man, zegt Hij, is voor Mij een uitverkoren werktuig, om mijn naam te verkondigen voor volkeren en vorsten" (Hand. 9, 15), en dat Hij aan hem meer werken opgedragen heeft dan aan de andere apostelen, in het belang van de Kerk die hij eerst had bevochten.

1. Uittreksels uit de eerste preek "over de veranderingen van de normen", §3 – 5.

Het Altaar (I)

De zogenaamde “voetgebeden” zijn, zoals wij gezien hebben, gebeden van toegang. Van toegang tot wat? Tot het altaar, natuurlijk. Het altaar is immers het centrum van de H. Mis en, daarvóór, het centrum van de kerk.

Alain de Beaugrain

Zodra hij het altaar is opgegaan, kust de priester het en bewierookt het. Ieder van deze twee gebaren heeft zijn betekenis, en wij zullen later met Romano Guardini zien hoe diep de betekenis van de kus en van de bewieroking is, maar voor het ogenblik concentreren wij ons op het belang dat dit dubbele ereteken aan het altaar verleent.

Het gebed dat gepaard gaat met het kussen van het altaar, is zeker noemenswaardig: “Oramus te, Domine, per merita sanctorum tuorum quorum reliquiae hic sunt, et omnium sanctorum tuorum, ut indulgere digneris omnia peccata mea. Amen” (Wij bidden u, Heer, door de verdiensten van uw heiligen van wie wij hier de relikwieën hebben, en van al uw heiligen, wil al mijn zonden vergeven. Amen). Dit gebed ligt in het verlengde en de sfeer van de voetgebeden: wanneer de priester werkelijk contact maakt met het altaar, smeekt hij een laatste keer God, hem waardig te maken, om het hart van zijn heilige tempel, de offertafel van het Lam aan te raken, de plaats waar zich de verlossing van het menselijk geslacht hernieuwt.

De zinspeling op de relikwieën is ons vertrouwd, omdat alle altaren ze moeten bevatten. Als de bisschop het altaar consacreert, metselt hij er de relikwieën in van heiligen die voor dit altaar gekozen zijn. Door dit te doen, verzegelt hij ook de vereniging van die heiligen met het offer van Christus, omdat de hernieuwing van het offer van Christus natuurlijk de kenmerkende functie van een altaar is. Al lange tijd waren de relikwieën van de altaren alleen relikwieën van martelaren. De reden is heel eenvoudig: door de vervolgingen was de meeste heiligen in de eerste eeuwen martelaar. Onder het Romeinse Rijk, voor de vrede van Constantijn, toen de H. Mis clandestien werd opgedragen, werd zij vaak opgedragen in de catacomben, op de graven van de martelaren. De vereniging van hun offer met het offer van Christus, dat de H. Mis hernieuwt op het altaar, zou niet beter tot uitdrukking kunnen komen. Een rubriek geeft overigens aan, dat de priester zijn kus op het altaar drukt op de steen die de holte met de relikwieën afsluit en het heeft

nog meer betekenis dat deze holte de naam van het graf van Christus draagt: “sepulchrum”. Liturgisch is dus de identificatie van het offer van de martelaren met het offer van Christus volkomen. Het is daarom niet verwonderlijk, dat heel de traditie, door de eeuwen en door de ruimte heen (Oosten zowel als Westen), het altaar beschouwt als een symbool van het heilig Graf, zelfs van Christus zelf, uitgestrekt in het graf. Wij zijn, op dit punt van ons betoog, bij het begin van de Romeinse Mis en bij het eerste contact dat de priester maakt met het altaar; welnu, laten we gaan naar de Chaldeeus-Malabaren, aan het andere eind van de Mis, op het ogenblik dat de priester het altaar verlaat. Hij bidt in die ritus een ontroerend afscheidsgebed, dat begint met de woorden: “Blijf in vrede, altaar van het zoenoffer; blijf in vrede, graf van de Heer”. Op analoge wijze, bij de Byzantijnen, zegt de priester, als hij de heilige gaven (brood en wijn) op het altaar zet bij de Grote Intocht (offertorium), zacht: “Nadat de edele Jozef [van Arimathea], uw allerzuiverste lichaam van het kruis afgenomen had, zalfde hij het met aroma’s, omwikkelde het met een smetteloze lijnwade en legde het in een nieuw graf”. Door dit te doen, bevestigt het leergezag van de Kerk (dat onder andere tot uitdrukking wordt gebracht in de theologie die vervat is in de rituelen die het goedkeurt), de traditie van de Kerkvaders en leert werkelijk dat het altaar Christus in het graf verbeeldt.

Zoals we gezien hebben in de eerste artikelen van deze serie¹, maakt de tegenwoordigheid van een altaar een kerk. Niet het tabernakel is het essentiële element van een kerk; dat is onjuist. Het tabernakel is natuurlijk een belangrijk element, dat veel eerbied waardig is, maar het is niet het essentiële element van een kerk. Er bestaan inderdaad kerken zonder tabernakel (privékapellen, waarin het Heilig Sacrament niet wordt bewaard), terwijl het onmogelijk is een kerk te hebben zonder altaar. Een altaar is onontbeerlijk om de H. Mis op te dragen, en zelfs om het getijdengebed te vieren: de hele liturgie, het hele liturgische leven van de Kerk, draait rond het altaar als een planeet om de zon. Het tabernakel is buitengewoon eerbiedwaardig omdat dit het lichaam en bloed van Christus bevat. Het tabernakel is vaak een aanvulling op het altaar en het is natuurlijk jammer dat deze tent waarin de Heer “onder ons komt wonen” (“tabernaculum” betekent “tent”) de laatste decennia vaak gedegradeerd is tot een onbelangrijke plaats, wat weergeeft hoe de betekenis van de aanbidding van Christus die sacramenteel aanwezig is, verloren is gegaan. Maar juist dit sacrament van de eucharistie, dat wij aanbidden in het tabernakel, wordt gerealiseerd (de theologie zegt “vervaardigd”) op het altaar. Er zou dus geen tabernakel zijn als er geen altaar was (of anders zou het tabernakel leeg zijn, dat wil zeggen letterlijk ontdaan van zijn betekenis), terwijl er zeker een altaar kan zijn zonder tabernakel (typisch de hoofdaltaren van de abdijkerken en kathedralen). Paus Pius XII heeft dit punt aangeroerd in zijn beroemde toespraak van 22 september 1956, waarmee hij in het Vaticaan het

liturgisch congres van Assisi ontving en diens werkzaamheden plechtig afsloot: "Het altaar," zei de paus, "overtreft het tabernakel, omdat de priester er het offer van de Heer opdraagt".

Het is jammer dat, in het Latijnse Westen, het accent dat gedurende verschillende eeuwen gelegd werd op de aanbidding van de eucharistie, geleid heeft tot een verschuiving van prioriteit tussen het altaar en het tabernakel. Zo heeft onlangs een auteur de traditionele H. Mis geroemd, waarbij "op het altaar zich het tabernakel bevindt, centrum van heel de celebratie". Maar het centrum van heel de *celebratie* is juist het *altaar*, niet het tabernakel. De H. Eucharistie wordt *gecelebreerd* op het *altaar*. Het centrum van haar *bewaring* is het *tabernakel*. De eucharistie is immers tegelijk offer en sacrament. De plaats van haar celebratie als offer is het altaar en de plaats van haar bewaring door de tijd heen als sacrament is het tabernakel. Laat ons nogmaals paus Pius XII citeren in dezelfde toespraak: "De Heer komt pas door het offer van het altaar tegenwoordig in de Eucharistie en Hij is slechts in het tabernakel als *memoria sacrificii et passionis suae*" (herinnering van Zijn offer en Zijn lijden).

De functie van het tabernakel is het bewaren van de "heilige reserve". Zoals de Heilige Stoel het in een instructie van 1949 in herinnering heeft gebracht, dient dit bewaren van de heilige gedaanten op zijn beurt twee doelen: "het eerste en oorspronkelijke doel, waarvoor de heilige gedaanten na de H. Mis in de kerk worden bewaard, is de toediening van het Heilige Teerspijze; de bijkomende doelen zijn het uitdelen van de communie buiten de H. Mis en de aanbidding van Onze Heer Jezus Christus, verborgen onder deze gedaanten"². Aan de stervenden en de zieken wordt het lichaam en bloed van Onze Heer Jezus Christus gebracht; dat is een manier om hun die niet konden deelnemen aan de *celebratie* van de eucharistie, toch deel te laten hebben aan haar *vruchten*. Zo zien wij weer eens in dat het altaaroffer de bron is van alles. Wij zijn er ons misschien niet voldoende van bewust, maar een stervende of een zieke die de communie ontvangt in zijn kamer, verenigt zich zo met de H. Mis, tijdens welke deze heilige eucharistie die hij ontvangt, vervaardigd (gerealiseerd) is. Daarom heeft Paulus VI in een kernachtige zin de functie van het tabernakel samengevat: de heilige reserve, zegt hij, dient "ad extensionem gratiae sacrificii"³ (om de genade van het offer mee te delen). Natuurlijk, stelt Pius XII vast, is het zo dat "het bewaren van de heilige gedaanten voor de zieken en voor allen die zich in gevaar van sterven bevinden, de lovenswaardige gewoonte meegebracht heeft, het Brood des Hemels, bewaard in de kerken, te aanbidden. Deze cultus van aanbidding berust op een solide en stevige grond"⁴.

Door de eucharistische duurzaamheid die het mogelijk maakt, brengt het tabernakel ook de identiteit tussen de H. Mis van gisteren, die van vandaag en die van morgen, tot uitdrukking. Het is dezelfde Heer Jezus die vlees wordt in iedere H. Mis, in de heilige gedaanten, en het is dezelfde Heer die bewaard wordt in de heilige reserve. Het tabernakel is zo een verlenging van de antieke praktijk van de *sancta*. We hebben immers gezien⁵, dat de vroegchristelijke Kerk onder deze naam al een deel van de heilige gedaanten die tijdens de H. Mis geconsacreerd waren, bewaarde, om zich ervan te bedienen als Heilige Teerspijze. De *ordo romanus I* (7de – 8ste eeuw) leert ons dat aan het eind van de voorbereidende gebeden en ceremonies, wanneer de paus bij het altaar aankwam voor de H. Mis, hem in een heilig vat de *sancta* van een voorafgaande H. Mis aangereikt werden,

waarvoor hij diep boog alvorens de plechtigheid te beginnen. Daarvandaan komt de kniebuiging die de priester voor het altaar maakt aan het begin van de H. Mis, wanneer het H. Sacrament bewaard wordt in het tabernakel van dit altaar. Zoals de *sancta* is het tabernakel dus een getuigenis van de identiteit van de eucharistie door de tijd heen. Dit perspectief stelt ons ongetwijfeld in staat om de samenhang van de respectievelijke rollen van het altaar en het tabernakel te begrijpen. Pius XII, die buitengewoon bedacht was op het onderricht van de gelovigen op dit punt, heeft er in de al geciteerde toespraak aan herinnerd dat "het tabernakel scheiden van het altaar, het scheiden is van twee dingen die verenigd moeten blijven door hun oorsprong en hun natuur" (herinnering die trouwens dadelijk massaal vergeten werd, zoals na Vaticanum II duidelijk werd).

Het gaat er dus niet om het tabernakel en het altaar tegenover elkaar te zetten noch, zoals Pius XII het zegt, ze te *scheiden*; het gaat erom ze onderling goed te *onderscheiden*. De H. Mis is immers niet wezenlijk een akte van aanbidding van de heilige eucharistie. Zij is wezenlijk de hernieuwing van het Kruisoffer door de vervaardiging (realisatie) van de heilige eucharistie, waarbij de Kerk uitraard op veelvuldige manieren tekens van aanbidding uitdrukt voor het aanschijn van Christus, die werkelijk tegenwoordig is onder deze eucharistische gedaanten. Het bezoek aan het H. Sacrament of het Sacramentslof is andersen brengt geen nieuwe realiteit voort: daarbij stellen wij ons gewoon ermee tevreden (zo te zeggen), om Christus te aanbidden, die aanwezig blijft in dit sacrament als de H. Mis voorbij is. Pius XII zegt niets anders: "Het tabernakel bezit weliswaar het *sacramentum permanens* maar het is geen *altare permanens*, omdat de Heer zich slechts aanbiedt als offer tijdens het opdragen van de H. Mis, op het altaar"⁶.

Op de bladzijden van zijn *Liturgisch jaar*, die gewijd zijn aan Sacramentsdag, beklagt Dom Guéranger zich over het gebrek aan evenwicht tussen deze twee aspecten van de H. Eucharistie in de Westerse katholieke Kerk. Ongetwijfeld met de beste bedoelingen (de bedoeling om God te aanbidden in het sacrament van Zijn verblijf onder ons), leiden dit gebrek aan evenwicht en deze verwisseling feitelijk tot een paradoxaal gebrek aan eerbied. Door bij wijze van spreken het monopolie van het sacrale te reserveren voor het tabernakel, wordt daarmee aan het altaar en de rest van de kerk juist het sacrale ontnomen. Het is zo, dat zelfs in tridentijnse milieus, sommige priesters vinden dat men in een kerk mag applaudisseren, en er zelfs een verjaardagstaart mag laten meebrengen voor een spreker,

alleen omdat het H. Sacrament uit het tabernakel is gehaald. Deze afwijking toont wel aan, dat het sacrale van onze kerken zo geconcentreerd is in de heilige reserve, dat de gelovigen niet meer (voldoende) beseffen, dat de kerk is gewijd of geconsacreerd. Maar iedere kerk, dat hebben we gezien⁷, is gewijd of geconsacreerd tijdens een plechtige ceremonie, de *kerkwijding* genaamd; of zelfs de kerkconsecratie door een bisschop. Door deze rite zijn haar architecturale en artistieke componenten, die a priori voor een profaan gebouw hadden kunnen dienen, onttrokken aan een dergelijk profaan gebruik en is het gebouw aan God gegeven, werkelijk aan God toegewijd. Zoals kinderen het zeggen, "gegeven is gegeven, terugnemen is stelen". Een gift kan niet teruggenomen worden. Dat is trouwens de betekenis van de term *toewijding*: het gebouw is voortaan definitief aan God gegeven, om uitsluitend te dienen voor zijn eredienst. De profane activiteiten zijn er voortaan verboden. Het feit dat de heilige reserve uit het tabernakel wordt gehaald, verwijdert natuurlijk de sacramentele tegenwoordigheid van Christus, en dat is geen kleinigheid, maar dat maakt het gewijde karakter van het gebouw zelf niet ongedaan: zelfs zonder het Heilig Sacrament blijft het toch altijd uitgesloten, een kerk te bestemmen voor profane activiteiten. Meer nog: het is juist omdat de kerk onherroepelijk is gegeven, opgedragen, toegewijd aan God voor zijn eredienst dat er een tabernakel in mag staan. Iedereen begrijpt dat een tabernakel niet mag staan op een profane plaats. Zo ook voor het altaar: een altaar mag slechts geplaatst worden op een aan God opgedragen plaats. Het verband tussen ener-

zijds het altaar en anderzijds de kerk, gewijd of geconsacreerd, is wederkerig en essentieel: er kan slechts een altaar zijn op een gewijde plaats en het is de tegenwoordigheid van het altaar, die deze bestemt om een gewijde plaats te zijn. Altaar en kerk zijn onscheidbaar, omdat de kerk de plaats van de eredienst van God op aarde is en omdat het toppunt van deze eredienst de H. Mis is, die natuurlijk op een altaar opgedragen wordt. Het gemis van de belangrijkheid van het gewijd zijn van het altaar en de kerk als zodanig (onafhankelijk van het al dan niet aanwezig zijn van een tabernakel) heeft zo bij sommige gelovigen het besef verloren doen gaan van het feit dat de H. Mis slechts in de open lucht opgedragen kan worden bij werkelijke noodzakelijkheid. In canonieke termen heet het, dat de H. Mis opgedragen moet worden "in sacro loco" (op een heilige plaats, dat wil zeggen in een kerk) en slechts "extra locum sacrum" (buiten een heilige plaats) bij werkelijke noodzakelijkheid. Het altaar en het heilig offer dat zich erop afspeelt en dat zijn bestaansreden is, vereisen immers een aan God geconsacreerde, helemaal aan God toegewijde, plaats.

1. Informatieblad nr. 248 en 249, mei-juni en juli-augustus 2010.
2. Instructie *Quam plurimum* van de H. Congregatie voor de discipline van de sacramenten (1949).
3. Instructie *Eucharisticum mysterium* (1967), nr. 3 § g
4. Encycliek *Mediator Dei* (1947), IV
5. Informatieblad nr. 257, november-december 2011
6. Toespraak van Pius XII, gehouden op 22 september 1956 in het Vaticaan, als afsluiting van het liturgisch congres van Assisi
7. Informatieblad nr. 248 en 249, mei-juni en juli-augustus 2010

Vervolg van pagina 21

De deugden (2)

Welke zijn de voornaamste ondeugden?

De voornaamste ondeugden zijn de zeven hoofdzonden, zo genoemd omdat zij het hoofd zijn (in het Latijn *caput - caputis*) en de oorsprong van de andere ondeugden en zonden: hoogmoed, gierigheid, onkuisheid, gramschap, gulzigheid, nijd, traagheid (of nalatigheid).

Welke deugden zijn tegengesteld aan de voornaamste ondeugden?

De deugden die tegengesteld zijn aan de voornaamste ondeugden zijn: nederigheid, vrijgevigheid, kuisheid, geduld, matigheid, welwillendheid en de ijver in de dienst van God.

Heeft Jezus Christus enkele zedelijke deugden speciaal aangeraden?

Jezus Christus heeft enkele zedelijke deugden speciaal aangeraden, door in de *negen Evangelische zaligheden*, hen die ze uitvoeren zalig te noemen.

Noem de Evangelische zaligheden op

1. Zalig de *armen van geest*, want hun behoort het rijk der hemelen.
2. Zalig de *zachtmoedigen*, want zij zullen het land bezitten.
3. Zalig zij die *wenen*, want zij zullen getroost worden.
4. Zalig zij die *honger en dorst hebben naar de rechtvaardigheid*, want zij zullen verzadigd worden.
5. Zalig de *barmhartigen*, want zij zullen barmhartigheid ondervonden.

6. Zalig zij die *zuiver van hart* zijn, want zij zullen God zien.
7. Zalig de *vreedzamen*, want zij zullen kinderen van God genoemd worden.
8. Zalig zij die *vervolging lijden voor de rechtvaardigheid*, want hun behoort het hemelrijk.
9. Zalig zijt gij, als *men u om Mijne wil beschimpt en vervolgt, en vals beschuldigt van allerlei kwaad*. Verheugt en verblijdt u, want groot is uw loon in de hemel; zo toch heeft men de profeten vervolgt, die vóór u zijn geweest. (Matt. 5, 3-12).

Waarom heeft Jezus Christus, bij de Evangelische zaligheden, in tegenstelling met de mening van de wereld, de nederige en beproefde mensen 'zalig' genoemd?

Jezus Christus heeft, bij de Evangelische zaligheden, in tegenstelling met de mening van de wereld, de nederige en beproefde mensen zalig genoemd, omdat zij van God een bijzondere beloning zullen ontvangen. Hij heeft ons geleerd ze na te volgen, zonder ons te bekommeren om de stelregels van de wereld.

Kunnen zij die de stelregels van de wereld volgen werkelijk gelukkig worden?

Zij die de stelregels van de wereld volgen, kunnen niet *werkelijk gelukkig* worden, omdat zij God niet zoeken, hun Heer en hun *ware geluk*; en zo hebben zij niet de gewetensvrede, en lopen zij naar de verdoemenis.

Nieuws van Kerk en Wereld

Pro-vita overwint in de Verenigde Staten

Het opperste gerechtshof van de Verenigde Staten heeft met vijf stemmen vóór en vier tegen de klacht verworpen tegen de wet van Texas, die de mogelijkheden voor abortus in deze staat beperkt. Het opperste gerechtshof heeft dus geoordeeld zoals de magistraten van appel, dat de wet geen "inbreuk maakte op het recht op abortus", hoewel zij leidt tot de sluiting van minstens een derde van de abortusklinieken en abortus voorbij twintig weken verbiedt.

Bron: *Le Salon Belge*

Kroatië zegt nee tegen het homohuwelijk

De Kroaten hebben gestemd vóór een herziening van de grondwet om het homoseksueel huwelijk te verhinderen. Volgens de officiële resultaten heeft meer dan 65 % van de Kroaten "ja" geantwoord op de vraag om te weten of het huwelijk in de grondwet als "verbintenis tussen een man en een vrouw" moest ingeschreven zijn.

"Het huwelijk is het fundament van het gezin en van de maatschappij. De Kroaten hebben het recht te zeggen of het huwelijk de verbintenis tussen een man en een vrouw is", heeft Zeljka Markic, voorzitter van het conservatieve collectief In de naam van het gezin gezegd, die verantwoordelijk is geweest voor deze raadpleging.

In deze ex-Joegoslavische republiek met 4,2 miljoen inwoners, die zeer recent lid van de EU is geworden, had de centrumlinkse regering, geleid door Zoran Milanovic, deze laatste dagen de bevolking opgeroepen om te stemmen tegen een dergelijk amendement.

Bron: *Le Journal de Montréal*

Het rapport Estrela verworpen door het Europees Parlement

Op 10 december hebben de Europese afgevaardigden het rapport Estrela over de "gezondheid en de reproductieve- en voortplantingsrechten verworpen". Zij hebben gestemd voor het alternatieve voorstel van de Europese Volkspartij (PPE), met 334 stemmen voor en 327 tegen.

Dit stuurt het onderwerp terug naar de competentie van de lidstaten, de nadruk leggend op het subsidiariteitsbeginsel, dat door het rapport met voeten getreden is.

Woedend bij het zien dat haar reclame voor de doodscultuur zo verworpen wordt, heeft Edite Estrela de stemming gekwalificeerd als "obscurantisme en hypocriete actie die de rechten van de vrouwen ontkent".

Een overwinning van de burgers die overal in Europa gemobiliseerd zijn onder de invloed van de feministische en homoseksuele lobbies. We moeten er aan denken dat het rapport van Edite Estrela de erkenning inhield van een verondersteld "recht op abortus", de beperking van het recht op gewetensbezwaar voor de werkers in de gezondheidszorg, de kunstmatige bevruchting voor alle mensen, alsook een seksuele opvoeding die de masturbatie bij kinderen en het beeld van homoseksuelen en transseksuelen voorstaat.

Bron: *Le Salon Belge*

Slecht nieuws voor de "gender"

"Heeft het brein een sekse?" Dat is een vraag die al heel lang aan de wetenschappers heeft geknaagd. Volgens een recent Amerikaans onderzoek zou het brein van de mannen en dat van de vrouwen niet op dezelfde manier verbonden zijn. Om tot een dergelijke conclusie te komen hebben de onderzoekers de hersenen van 949 jongeren van de twee sekses (428 mannen en 521 vrouwen) tussen 8 en 22 jaar gescand, waarbij zij gebruik maakten van een bijzondere vorm van afbeeldingstechniek door magnetische resonantie. Deze observatie suggereert dat het brein van de mannen meer motorisch aangelegd is, terwijl het vrouwelijk brein mentaal begaafd is. "Het is tamelijk frappant, te zien hoe aanvullend de hersenen van mannen en vrouwen zijn", heeft Rubern Gur, de co-auteur van het door de Guardian geciteerde onderzoek eraan toegevoegd. Slecht nieuws voor de promotors van de gendertheorie...

Bron: *Le Salon Belge*

Niet zó erg "groenten"

Nieuwe onderzoeken die geleid worden door de Universiteit van Cambridge tonen, dat patiënten in "vegetatieve toestand" in staat zijn contact te hebben met de buitenwereld, zelfs terwijl zij niet in staat zijn te bewegen of te spreken.

De patiënten hoorden een lijst van verschillende woorden: één woord per seconde gedurende 90 seconden, met als opdracht aandacht te schenken aan het woord "ja" of "nee" dat elk werd uitgesproken in 15% van de gevallen. (Onder de andere uitgesproken woorden: moss, moth, worm, toad...). De test werd vaker herhaald tijdens een periode van 30 minuten om te bepalen of de patiënten in staat waren te letten het goede woord.

Eén van de patiënten heeft zo de belangrijke woorden kunnen "filteren" in vergelijking met die welke geen verband hadden met wat hem gevraagd was; het elektro-encefalogram heeft hen in staat gesteld, te constateren dat dezelfde patiënt in staat was te gehoorzamen aan het bevel, zich voor te stellen dat hij bezig was met tennissen.

Bron: *Le blog de Jeanne Smits*

Euthanasie voor Belgische kinderen

Carine Brochier, coördinatrice van projecten aan het Europese Instituut voor bio-ethiek te Brussel, is geïnterviewd over de vraag van de euthanasie, die sinds elf jaar niet meer bestraft wordt in België. "Van een gedeeltelijke opheffing van de straf onder strikte voorwaarden, wordt de euthanasie langzamerhand een normale en alledaagse daad waarop de patiënten 'recht' zouden hebben. Zo wordt de euthanaserende daad werkelijk alledaags. De euthanasie moest slechts in geval van buitengewone omstandigheden en onder controle uitgevoerd worden. Maar, de controle heeft achteraf plaats en berust op een verklaring van de arts: om hem te vermijden, volstaat het dus, dat de arts de euthanasie niet verklaart. De wet had de bedoeling om zo de clandestiene euthanasie te laten stoppen: in werkelijkheid heeft ze deze verruimd. Bovendien is de controlecommissie, die op politieke en geïnfiltrerde

wijze is benoemd door de Vereniging voor het recht om in waardigheid te sterven (vereniging die openlijk strijdt voor de euthanasie en de uitbreiding van haar wettelijke condities), tegelijk rechter en partij. In de praktijk ziet de commissie ervan af, het 'onverdraaglijke en niet te bedaren karakter van het lijden', te verifiëren, criterium dat toch een centrale plaats inneemt in de wet." In België staat de euthanasie op het punt uitgebreid te worden tot de minderjarigen.

"Terwijl we verklaren dat een minderjarige niet kan trouwen, en ook geen huis kan kopen, zouden we verklaren dat hij in staat zou zijn voor zichzelf te vragen, te sterven? Moet hij de leeftijd hebben om te begrijpen wat de dood is? Hoe dan voor een kind van vier jaar? Zo komt de acceptatie van de euthanasie binnen de opvattingen. Omdat bepaalde termen van de wet niet te controleren zijn (niet te bedaren lijden) noch gecontroleerd worden, verdwijnen zo de grenzen. De redenering beruiste tevoren op de waardigheid. Zij is geëvolueerd tot het lijden dat niet te bedaren is. Nu is het argument de keuze tussen leven of sterven."

Bron: www.bvoltage.fr

Polygamie is wettig in België

... zelfs als zij niet toegestaan is bij wet. Het parket van Brussel heeft aan Ahmed, 71 jaar, toegestaan zijn twee echtgenotes in te schrijven op zijn nationaal register, met het motief dat: "Alle partijen Marokkaans zijn en de toestand van bigamie in het buitenland is tot stand gekomen, buiten elke tussenkomst van de Belgische autoriteiten [...] Er wordt in deze heel specifieke voorwaarden erkend, dat een dergelijke bigamie haar juridische effecten kan meebrengen in België."

Bronnen: *Le Salon Belge / La Dernière Heure*

MADE IN PAPA + MAMAN

Australië tegen het onnatuurlijk worden van het huwelijk

De ACT-wetgeving heeft homoseksuele stellen toegestaan te trouwen binnen de ACT, die alleen voor de Australische hoofdstad, Canberra, inhoudt – verruimd tot in welke staat zij ook wonen. Maar nieuwe aardbevingen in de LGBT (lesbiennes, gays, bis- en transseksuelen) geleerden. Nauwelijks enkele dagen na de viering van de eerste verbintenissen tussen personen van hetzelfde geslacht, heeft het opperste gerechtshof van Australië deze huwelijken verboden, terwijl de wetgevende vergadering van Canberra vóór het homohuwelijk gestemd had op het grondgebied van de hoofdstad. Deze beslissing is unaniem genomen: "De wet op het huwelijk is niet geldig voor de vorming of de erkenning van het huwelijk voor stellen van hetzelfde geslacht."

Bron: *Le Salon Belge*

Mandela, "Santo subito!"

Paus Franciscus heeft verklaard dat Mandela de menselijke waardigheid van alle Zuid-Afrikers had beloofd, wegens de niet-gewelddadigheid, de verzoening en de waarheid. Hij heeft gewenst dat het voorbeeld van Mandela de toekomstige generaties van politici inspireert.

Maar, Mandela was lid van de communistische partij en, in 1996, had hij één van de meest onmenselijke wetten ter wereld voor de abortus getekend. Sindsdien zijn er bijna een

miljoen baby's geaborteerd. In 2006 heeft Zuid-Afrika het homohuwelijk ingevoerd met de steun van Mandela. Ten minste Mgr Thomas Tobin, bisschop van Rhode Island heeft de moed gehad, deze feiten in herinnering te roepen tegenover de heiligverklaring van Mandela in de media.

Bron: *Le Salon Belge*

Teruggang van de katholieke scholen

Volgens de Herald Standard waren er in de Verenigde Staten kort voor Vaticanum II meer dan 5,2 miljoen leerlingen ingeschreven in bijna 13.000 katholieke scholen. Voor het lopende jaar zijn er iets meer dan 2 miljoen leerlingen in maar 6.685 nog overgebleven katholieke scholen. In 1965 vertegenwoordigden de religieuzen 66% van de leraren; vandaag is hun aantal minder dan 2%.

Bron: *Gloria TV News*

De Luxemburgse katholieke Kerk

Te Deum met zuiver religieus karakter, afname van de financiering van de erediensten, onderdrukking van de godsdienstlessen ten gunste van een onderwijs over de waarden: de Kerk van Luxemburg heeft slag gekregen. De aankondigingen van 15 december van de regeringscoalitie hebben veel betrekking gehad op de katholieke Kerk. Zij zegt verbijsterd te zijn door deze stortvloed van slecht nieuws, terwijl de Democratische Partij van dialoog blijft spreken. "We zijn voor het voldongen feit geplaatst, heeft de vicaris generaal verklaard. We vernemen alles in de media, het is alsof een echtgenoot met zijn vrouw communiceert via de kranten!"

Bron: www.lequotidien.lu

Geen monniken, geen bier

In België hebben zes op de twaalf abdijen een brouwerij: drie in Vlaanderen (Westmalle, Westvleteren en Achel) en drie in Wallonië (Chimay, Orval en Rochefort). Als de oorsprong van de trappisten, die behoren tot de orde van de Cisterciënzers van de Strikte Observantie, teruggaat tot de 12de eeuw, in Citeaux, in Bourgondië, zijn de brouwersactiviteiten van de Belgische trappisten betrekkelijk nieuw. In de abdij Notre-Dame van Sourmont te Chimay, wordt bier gebrouwen sinds 1862. De monniken daar waren de eersten om hun bier buiten hun muren te verhandelen. Honderd jaar later genieten de trappistenbieren een wettelijke bescherming. Ze moeten aan verschillende voorwaarden voldoen, waaronder dat het bier gebrouwen wordt onder controle van religieuzen van de orde der trappisten, binnen de muren van een cisterciënzer abdij. Wat zal er dus gebeuren als niemand ze meer zal produceren? Want het feit ligt er: de productie neemt toe, maar de producenten verminderen. In 2012 hebben de zes Belgische trappistenabdijen 420.000 hectoliter van dit gouden brouwsel geproduceerd; dat wil zeggen 100.000 meer dan in 2002. Dit cijfer is omgekeerd evenredig met de monniken die het maken. Een voorbeeld, Orval: 25 jaar geleden telde de cisterciënzer abdij 35 religieuzen; vandaag telt zij er twaalf!

Alleen Westmalle keert de tendens om, omdat er 35 monniken wonen (tien meer dan tien jaar geleden). Maar België heeft niet het monopolie van de fabricage van trappistenbieren. Er is er één van (weldra twee) in Nederland, La Trappe,

een andere in Oostenrijk, het stift Engelszell, en heel binnenkort gaat er een mooie blonde, la Spencer, het licht zien in de Verenigde Staten, geproduceerd in de cisterciënzer abdij van een stadje van Massachussets.

Bron: *Cathobel*

De paus maant de Nederlandse bisschoppen aan tot het optimisme

Op ad limina bezoek in Rome, begin december, hebben de Nederlandse bisschoppen aan paus Franciscus de diepte van de crisis van de katholieke Kerk in Nederland laten weten, dat de uittocht van gelovigen de grens van kritieke proporties van praktiserenden heeft bereikt.

Kardinaal Willem Eijk, aartsbisschop van Utrecht, heeft zich erover uitgesproken voor de microfoon van Radio Vaticana, waarbij hij onderstreepte dat honderden katholieke kerken vandaag met sluiting bedreigd worden en dat de Kerk "in Nederland" aan de rand van instorten staat na "op drastische manier gesecculariseerd" te zijn. Het aantal praktiserende katholieken blijft afnemen. "In de jaren 1950 ging 90% van de katholieken nog iedere zondag naar de kerk. Vandaag is dat nog maar 5%." En om recente statistieken te citeren volgens welke in 2010 maar 16% van de katholieken zich katholiek noemen, een verhouding die, tenzij er een wonder gebeurt, tot 10% zou moeten terug vallen van nu tot 2020 – datum waarop de islam de plaats van tweede godsdienst in Nederland zal innemen, boven de protestanten die dan op de vierde plaats zouden staan, of op 5%.

Het is waar dat in katholiek Nederland – vroeger de voornaamste leverancier van missionarissen ter wereld – de promotie van de Nieuwe catechismus en de sussende houdingen van de geestelijkheid ten opzichte van de morele eisen van de Kerk vooral op het vlak van de zeden, veel gedaan hebben om de katholieken te overtuigen, dat alles heel goed ging en dat er niets aan gedaan hoefde te worden. "Het zal u goed doen met vertrouwen te kijken naar de tekenen van vitaliteit, die aan het licht treden in uw bisdommen", heeft paus Franciscus op 2 december 2013 de bisschoppen geantwoord, om ze aan te sporen.

Bronnen: *Le blog de Jeanne Smits / Apic*

Vorsten in ieder land van de Benelux

De Benelux heeft deze specialiteit, dat ieder van deze drie landen een gekroond hoofd heeft als staatshoofd: groothertog Henri is sinds 7 oktober 2000 vorst van Luxemburg; koning Willem-Alexander is koningin Beatrix van Nederland opgevolgd op 30 april 2013; koning Filip heeft de troon van België bestegen op 21 juli 2013.

Het eerste bezoek van koning Filip en koningin Mathilde is op 8 november jl., volgens de traditie, aan de Nederlandse vorsten Willem-Alexander en Maxima geweest.

Minder dan een maand later, op 2 december, is het Belgische koningspaar op officieel bezoek naar Luxemburg gegaan om er groothertog Henri en groothertogin Maria Teresa te begroeten.

Zowel in Nederland als in België wordt er aan het eind van de hoogmis een gebed gezegd voor de regerende vorst,

maar zijn naam wordt slechts expliciet genoemd als hij katholiek is.

Laat ons bidden voor onze vorsten!

Bron: *PQR*

Centraal Afrika

"De godsdienst wordt gemanipuleerd voor politieke doeleinden" – verklaart Z. Exc. Mgr Nestor Désiré Nongo-Aziagba, bisschop van Bossangoa, stad in het westen van de Centraal Afrikaanse republiek waar, ondanks de tegenwoordigheid van Franse troepen, de plunderingen, de branden in woningen en de gewelddadigheden tegen burgers doorgaan. "Twee gewapende groepen komen met elkaar in botsing," verklaart de bisschop. "Enerzijds de rebellen van de coalitie Seleka en anderzijds, de anti-Balaka. Zelfs als het kenmerk van deze bewegingen zou doen denken aan een godsdienstig conflict tussen moslims en christenen, het gaat eerst en vooral om een broedermoord tussen Centraal Afrikanen, die als achtergrond de ontbinding van de staat heeft".

Bron: *Fides*

Straf bekrachtigd voor de imam die de Bijbel verbrandde

Een Egyptisch hof van appel heeft het beroep verworpen van imam Ahmad Mahmoud Abdullah, salafistische predikant, gevangen gezet en veroordeeld omdat hij op 11 september 2012 een Bijbel heeft verbrand tijdens een manifestatie. Dat vermelden Egyptische bronnen die geraadpleegd zijn door het agentschap Fides. Het beroep van de imam heeft echter als effect gehad dat de straf die hem was opgelegd is teruggebracht van elf tot vijf jaar.

Bron: *Fides*

Operatie "Kerstmis in Syrië"

Verslag van de twaalf afgelopen dagen in Syrië, door een groep Franse vrijwilligers.

"De ontvangst in Syrië is verbluffend geweest. Wij zijn op een voortreffelijke manier ondergebracht en beveiligd door de autoriteiten, in tegenstelling tot wat de diensten van de Quai d'Orsay [Frans ministerie van buitenlandse zaken] hadden voorspeld. De vriendelijkheid van de ontvangst was dezelfde, of we nu in een weeshuis, een school, een faculteit, een kerk of zelfs een moskee waren. We zijn systematisch uitgenodigd om mee te eten, zodra we een gemeenschap of een persoon ontmoetten. De lach van de kinderen bij het zien van de cadeaus, de glimlach van de ouders bij het zien van de Fransen... Het was prettig als we in de straten van Damascus wandelden, te zien dat de Damasceners, ondanks de oorlogsmisdaden, koste wat het kost doorgaan met leven, uitgaan en liefhebben."

Bron: *www.bvoltage.fr*

Israëliëse kolonisatie

"De onderhandelingen tussen Israël en Palestina zijn in juli hervat, na drie jaar onderbreking. Maar de goede pogingen worden gedwarsboemd door de Israëliëse kolonisatie". Zo heeft de Latijnse patriarch van Jeruzalem, Zijne Zaligheid Fouad Twal opnieuw zijn kritische oordeel uitgesproken tegen de stedenbouwkundige woningbouwcampagnes, goed-

gekeurd en ondersteund door de Israëlitische regering, in wat is overeengekomen de Palestijnse gebieden te noemen. De verklaringen in kwestie zijn vervat in de kerstboodschap die de patriarch heeft gelezen voor de journalisten tijdens de persconferentie in het Latijnse patriarchaat van Jeruzalem, in de namiddag van woensdag 18 december. Onder de gevallen die spanningen hebben veroorzaakt tussen het patriarchaat zelf en de Israëlitische autoriteiten, heeft Z.Z. Fouad Twal herinnerd aan de beslissing bij het proces van Cremisan – die in april 2013 de voortzetting heeft goedgekeurd van de bouw van de scheidingsmuur op de terreinen die van Palestijnse families en van christelijke religieuze gemeenschappen zijn – alsook de sloop, enkele weken geleden, van een huis dat gebouwd was op een terrein van het patriarchaat, gelegen in Oost Jeruzalem, twee episodes die geïnterpreteerd zijn als “teken van toename” die “in geen enkel geval helpen bij het vredesproces”.

Bron: Fides

Nieuwe Vietnamese Grondwet

De nieuwe Grondwet, die op 1 januari 2014 in werking zal treden, is een teleurstelling voor de verantwoordelijken van de godsdienst, de intellectuelen en de actievoerders voor de fundamentele rechten, die hoopten dat zij het voorspel kon vormen op een serieuze weg tot politieke en sociale hervormingen. Zoals de NGO (niet-gouvernementele organisatie) Christian Solidarity Worldwide het verklaart in een nota, gezonden aan Fides, goedgekeurd op 28 november door 98% van de Nationale Vergadering, beschermt de tekst van de nieuwe grondwet de overheersing van de communistische partij en laat de godsdienstvrijheid onder de rechtstreekse controle van de staat vallen. Hoewel hij voorschriften bevat die het recht beschermen om al dan niet een godsdienst te volgen, verbiedt de tekst “het oneigenlijke gebruik van godsdiensten met het doel om de wet te overtreden”. De openbare functionarissen die zich verzetten tegen de groei van de godsdienst “zullen dergelijke voorschriften gemakkelijk kunnen gebruiken om verantwoordelijken en religieuze groepen te onderdrukken” merkt het NGO op.

Bron: Fides

Het monopolie van de desinformatie

“Het AFP (Frans Persagentschap) is ongetwijfeld het meest miskende van de Franse media, en het machtigste. Ongeveer 80% van het recente nieuws in Frankrijk komt van het AFP; dit bureau heeft sinds zijn oprichting in 1944 een monopoliepositie. Het is ook één van de drie belangrijkste persagentschappen in de wereld (met AP en Reuters), die ongeveer 3000 medewerkers in de hele wereld tellen. Dat zou allemaal best zijn als zijn statutaire belofte van neutraliteit en pluralisme reëel was, maar het AFP is een partijdig agentschap, dat bewust censureert wat niet in zijn lijn ligt, en dat op de voorgrond plaatst wat in zijn richting gaat, zowel in de binnenlandse als in de internationale politiek (...) 80% van de recente informatie in Frankrijk wordt erdoor verdraaid.” (Jean Robin, auteur van het werk *Le livre noir de l'AFP: le monopole de la désinformation*) (Het zwartboek van het AFP: het monopolie van de desinformatie)

Bron: *Le Salon Belge*

De conciliaire pastoraal

Mgr Yves Patenôtre, aartsbisschop van Sans-Auxerre, heeft in zijn hoofdartikel van het bisdomtijdschrift geschreven: “Vanmorgen, bij het uitgaan van de Mis, komt er een heer naar mij toe. Hij wil me spreken: ‘Monseigneur, ik ben niet van uw bisdom, maar laatst bij de begrafenis van mijn moeder, was er geen enkele priester aanwezig. Ik begrijp het niet. Dat is ontoelaatbaar. Waarom zou ik nog een bijdrage voor de kerk geven?’ Ik heb hem met enkele woorden uitgelegd hoeveel priesters het bisdom telt. Deze heer was stomverbaasd. Ik heb hem gezegd wat ik soms deel: ‘En binnenkort twintig jaar bisschop, ik heb 120 priesters begraven en heb er slechts één gewijd in de bisdommen van de Yonne en de Jura’.

Bronnen: www.catholique-sens-auxerre.ccf.fr / *Riposte Catholique*

De paus, “man van het jaar”

De paus is uitgeroepen tot “man van het jaar” door het Time Magazine, door The Advocate (het oudste Amerikaans gay tijdschrift), door de Figaro, en door andere media over heel de wereld. Door het Amerikaanse weekblad Esquire wordt hij ook “de best geklede man van 2013” (sic!) genoemd.

Dat heeft Adam Shaw ertoe aangezet om op 4 december jl., een artikel te publiceren op Fox News.com getiteld “Paus Franciscus is de Obama van de katholieke Kerk – Heer, kom ons te hulp”. “Paus Franciscus,” schrijft hij, “krijgt een populariteitsimpuls die gelijk is aan die welke Barack Obama heeft ontvangen in 2008. En zoals president Obama een teleurstelling is geweest voor Amerika, zo zal paus Franciscus een ramp zijn voor de katholieke Kerk. Mijn katholieke broeders moeten wantrouwend zijn wanneer de bastions van het antikatholicisme (de media van links) verliefd zijn op de paus”.

Bron: *Gloria TV News*

Zestien nieuwe kardinalen

Tijdens het consistorie van 22 februari a.s. zal de paus 19 kardinalen creëren (onder wie drie van tachtig jaar, als eerbewijs).

De vier benoemingen uit de Curie waren te verwachten: behalve Mgr. Parolin, Staatssecretaris, worden vermeld de Duitser Gerhard Ludwig Müller, prefect van de Congregatie van de Geloofsleer, Mgr. Lorenzo Baldisseri, secretaris-generaal van de Synode van de bisschoppen, en de nieuwe prefect voor de clerus, een ander Italiaan, Beniamino Stella, sinds kort op deze sleutelpositie. Maar aangezien de paus verscheidene kardinalen uit arme, zelfs onlangs door een ramp getroffen, streken (Haïti, Tacloban) heeft benoemd, zien bepaalde bisschoppen die toch een kardinaalszetel bezetten (Venetië, Turijn, Brussel) de hoed op hun hoofd aan zich voorbijgaan.

Onder de drie nieuw gekozenen van meer dan tachtig jaar, is het kenmerkend dat de paus Mgr. Capovilla, oud-secretaris van Johannes XXIII die de paus binnenkort wil “heiligverklaren”, heeft gekozen.

Bronnen: *La Croix* / *PQR*

Kroniek van oktober – december 2013

31 oktober – 1 november

Aanbiddingnacht van de mannen in de St. Jozefkerk. Er zijn er ongeveer vijftien. De volgende aanbiddingnacht zal plaats hebben bij gelegenheid van het veertigurengebed.

1 - 3 november

Een veertigtal Kruisvaarders komt samen in Brussel voor twee dagen met activiteiten.

Zondag 3 november

De Hr. Boniface, van Armeense afkomst, houdt ter gelegenheid van de parochiedag in Antwerpen een conferentie over de christenen in het Midden Oosten. Hij laat daarbij dia's zien van de niet ongevaarlijke reis die hij met een groep anderen heeft gemaakt. In het begin van de 20ste eeuw zijn velen van zijn familieleden en zijn volk in het oosten van Turkije uitgemoord. Hij wil ons daarmee waarschuwen voor de gruwelijkheden en onderdrukking van de christenen door de Islam. In verband met de oorlog in Syrië is dit heel actueel, waar de wrede Islamrebellens de voor de christenen milde president bestrijden.

9 – 11 november

Enkele jongemannen bezoeken de St. Michael's School in Burghclere, Engeland. Na de Hoogmis op zondag spelen zij twee voetbalwedstrijden, één tegen de scholieren, die ze winnen, en één tegen hun 'beste team', waartegen ze gelijkspelen. Wij zijn gesticht door de werking van deze school en de scholieren. Op maandag brengen we een bezoek aan London, waarna we per de boot en auto terugkeren naar Antwerpen.

Zondag 10 november

Na de Hoogmis in Leiden vertoonde eerwaarde C. de Beer de foto's van zijn romereis oktober 2012. Daarna stelde eerwaarde M. De Clercq de school van de Priesterbroederschap St. Pius X in Antwerpen voor aan de hand van een fotopresentatie die ons de verschillende aspecten van een schooljaar deed meebeleven. De voorstelling heeft menig jong gezin aan het denken gezet.

Woensdag 13 november

Recollectie van de Nederlandstalige geestelijkheid van het District Benelux in Gerwen met als afsluiting een gezellige wandeling door een fraai gedeelte van het Stiphoutse bos, dat we pas hebben ontdekt.

16 november

De Traditie Bedevaart in België viert zijn 25 jarig bestaan. Na een dankmis, komen de voornaamste organisatoren bijeen voor een diner tijdens welk de heer De Pauw de doorlopen weg schildert. Dank aan hem voor deze toewijding gedurende zoveel jaren. Ad multos annos!

16 – 17 november

De Nederlandse broeder Theodorus, die op het moment in Jaidhof in Oostenrijk werkzaam is, bezoekt tijdens zijn vakantie ook de priorij van Antwerpen.

Zaterdag 23 november

Parochiefeest in de St. Clemenspriorij te Gerwen. Bij deze gelegenheid werd eerst tot aller stichting de film over het leven van Mgr. M. Lefebvre getoond. Daarop hield de goede Sint zijn intrek om de jonge en oude parochianen toe te spreken. Zwarte Piet bracht weer een zak met cadeautjes. Ten slotte richtte Sinterklaas zich tot Mevrouw Riet van Vugt, die al de jaren voor de huishoudelijke belangen van de priesters heeft gezorgd. Met een boeket bloemen en een cadeautje werd zij gedankt voor haar onvermoeibare werkzaamheden, die zij vanwege haar leeftijd helaas niet meer aankan. Wij hopen dat zij haar welverdiende "pensioen" met rust geniet.

Zondag 24 november

Het kerkkoor Schola Cantorum Sanctae Caeciliae in Leiden is vandaag toegewijd aan de heilige patroon martelares. Na de Hoogmis met muzikale opluistering door het koor werd door de leden een stadswandeling gemaakt, die onderbroken werd door een bezoek aan Sinterklaas en het zingen van liederen in de oude St. Pieterskerk. 's Avonds werd gezellig samen gegeten in de ontvangsthal van onze kapel.

25 – 30 november

Eerwaarde C. de Beer en Broeder René-Maria zijn op jaarlijkse retraite in een prachtige omgeving, namelijk te Enney (CH).

Eind november

De schilderwerkzaamheden in de sacristie van de St. Jozefkerk beginnen. Omdat de sacristie sinds jaren een beurt nodig had, benutten wij de gelegenheid om de ordening van de liturgische voorwerpen te verbeteren. Een elektricien, een van onze gelovigen, lost een probleem met een zekering in het orgel op. Ten gevolge van dit probleem konden bepaalde tonen niet meer ten gehore gebracht worden.

Woensdag 27 november

Uitstap van de Brusselse priesters naar de kerstmarkt in Keulen.

30 november – 1 december

Studenten van het Instituut St. Pius X te Parijs komen Brugge bezichtigen. Zij overnachten in de priorij te Brussel.

Zondag 1 december

Een heel onaangename verrassing, deze morgen bij de St. Jozefkerk: er zit lijm in het slot van het hek van de kerk... Bijgevolg heeft de Mis van 8.00 uur plaats in de priorij, terwijl een slotenmaker zijn best doet om het slot door te zagen. Deze "beleefdheid" heeft zeer waarschijnlijk te maken met de komst van de eerwaarde Guy Pagès die vandaag een lezing komt geven over de islam. Deze priester van het bisdom Parijs (die niet alle stellingen van de Priesterbroederschap overneemt, vooral over de godsdienstvrijheid) heeft zich geuit in twee moedige open brieven aan de paus, opdat hij zijn uitingen over de islam, die rampzalig zijn voor het geloof, terugtrekt.

Vandaag begint ook de kerstmarkt! Zoals in het verleden hebben veel vrijwilligers er een mooi succes van gemaakt (ten bate van de schoolbeurzen).

Sinterklaas komt in de priorij van het Allerheiligst Sacrament! Voor vele kinderen is dit het spannendste moment van het jaar. "Wat zal Sinterklaas gaan zeggen? Heb ik wel goed mijn best gedaan?" Gelukkig heeft iedereen een kleine beloning gekregen om het komende jaar mogelijk nog beter zijn best te doen!

In Gerwen en Leiden houden de priesters de adventsbezinning.

Woensdag 4 december

De priesters van Gerwen krijgen met de medebroeders uit Essen (D) een interessante rondleiding door de basiliek van Kevelaer (D). De gids, Pastoor Ulrich Terlinden, nam ons mee op een geestelijke speurtocht. Nu zien wij de architectuur en de schilderkunst van deze kerk met geheel andere ogen.

6 – 7 december

Bezoek van Sinterklaas aan de school van de priorij en aan de St. Jozefkerk te Brussel.

Vrijdag 6 december

Het schooltje in de Hemelstraat te Antwerpen bezoekt het graf van de jonge dienaar Gods en Kruisochter Herman Wijns. Wij bidden met een aantal andere verzamelde mensen een rozenhoedje mee en krijgen een rondleiding in het huis waar alles van dit grote voorbeeld van de kinderen te zien is.

6 – 8 december

De gezinnen van het Antwerpse en daarbuiten gaan onder de hoede van eerwaarde M. De Clercq naar Blankenberge voor een gezinsweekend. Op zaterdagavond houden zij een Mariaprocessie met kaarsjes. Zondags trekt iedereen weer met een volgepakte auto huiswaarts.

Zondag 8 december

Omdat het feest van de Onbevleete Ontvangenis dit jaar op zondag valt, heeft de processie niet 's avonds plaats, maar meteen na de hoogmis. Een carillon dat uit Mechelen gekomen is, zet het geheel luister bij.

Vrijdag 13 december

Het slot van het hek van de St. Jozefkerk is opnieuw dichtgelijmd. Gelukkig was de reparatie nog niet definitief. Eerwaarde N. Challan Belval slaagt er zelf in, de poort te openen. Maar het tijdelijke slot is goed voor de vuilnisbak.

De Pius X - school van de priorij in Antwerpen is uitgenodigd bij het rusthuis St. Jozef om kerstliederen te komen zingen. Zij spreken er met de oude mensen en zingen er uit volle borst. Juffrouw Marieke begeleidt hen met viool.

Zondag 15 december

In de St. Jozefkerk, adventsrecollectie geprekeet door twee paters kapucijn. Tussen de onderrichtingen brengt een Engels koor "Christmas carols" ten gehore.

Vrijdag 20 december

De werkzaamheden voor het inrichten van een permanente dienstwoning in de linker gang naast de kerk zijn bijna voltooid. Dank aan eerwaarde N. Challan Belval voor het mooie resultaat.

Zondag 22 december

De Kruisvaarders van Brussel komen bijeen voor een goede uitstap. De meisjes zullen naar een home gaan om kerstliederen te zingen.

Woensdag 25 december

In de kapel van Namen komen, buiten de solo's van de schoolkinderen, talrijke instrumenten de kerstwake opluisteren: orgel, viool, cello, fluit en hoorn.

Het is nu een vaste gewoonte in de priorij van Brussel: na de Dagmis van Kerstmis komen alle alleenstaanden eten met de priesters. Dank aan de gulle weldoener voor het in alle discretie aangeboden feestmaal.

AANKONDIGINGEN

België & Nederland

- *Gerwen - Derde Orde FSSPX:*
zaterdag 15 februari 2014
- *Leiden - Vormsel door Mgr. Bernard Fellay:*
zaterdag 8 maart 2014
- *Leiden - Derde Orde FSSPX:*
zaterdag 31 mei 2014
- *Gerwen - Sacramentsdag:*
zondag 22 juni 2014
- *Vlaanderen - E.K.-kamp voor jongens:*
zondag 6 juli t/m donderdag 17 juli 2014
- *Antwerpen - Geestelijke Oefeningen voor heren en dames:*
maandag 7 juli t/m zaterdag 12 juli 2014
- *Vlaanderen - E.K.-kamp voor meisjes:*
zondag 20 juli t/m donderdag 31 juli 2014
- *Antwerpen - Geestelijke Oefeningen voor heren en dames:*
maandag 18 augustus t/m zaterdag 23 augustus 2014
- *Nederland - Bedevaart Gorcum-Brielle:*
zaterdag 30 augustus t/m zondag 31 augustus 2014
info & inschrijvingen: +31 (0)40 283 45 05
- *Antwerpen - Mariale retraite voor heren en dames:*
maandag 8 september t/m zaterdag 13 september 2014

De Kruisvaarder

Tijdschrift voor kinderen

Leerrijk en geestelijk vormend met mooie verhalen.

Verschijnt tien keer per jaar (gratis). Het kan op aanvraag bij de Prioerij St. Clemens te Gerwen u toegestuurd worden.

Ondersteuning van het Eucharistisch Kruisvaarderwerk is welkom.

- 2 Miscentra
- 3 Editorial

DOSSIER

- 4 Kareljaar 2014 in Aken
- 5 Portret van Karel de Grote
- 6 Karel de Grote en de Schola Palatina
- 7 De eredienst van de H. Karel de Grote

MGR. LEFEBVRE

- 8 Jezus Christus, middelpunt van de Geschiedenis

GETUIGENIS

- 9 De missies van Centraal -Amerika

OVERWEGINGEN

- 14 Ondernijning of traditie?

CRISIS IN DE KERK

- 15 Evangelii Gaudium – Dolor fidelium

SPIRITUALITEIT

- 20 Retraite met de H. Johannes – De Samaritaanse (3)

CATECHISMUS VAN DE H. PIUS X

- 21 De deugden (2)

HOMILIE

- 22 Over de bekering van de heilige Paulus

LITURGIE

- 23 Het Altaar (I)
- 26 Nieuws uit de Kerk en de wereld
- 30 Kroniek van het district
- 32 Aankondingen / Inhoud